DIDĖJA IR SMARKĖJA LIETUVIŲ KOVA PRIEŠ NACIUS OKUPANTUS

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.00 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.50 Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

V

No. 120 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Gegužės-May 21, 1943 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXIII. Dienraščio XXV

KRISLAI

Gražus Laiškas iš Labai Toli.
Būkite Tokie Geri, Laikykitės Taisyklių.
Pradėjo Duobę Kasti.
Teisingu Keliu.
Geriau Pasirodyti Atskirai.
Rašo **A. BIMBA**

Gavau laišką nuo labai gerų draugų ir prietelių C. ir Antanina Marcenkų, iš Pratum, Oregon. Pernai lankydamasis vakaruose sutikau juos ir maloniai pasišnekėjome. Jie dabar rašo:

"Mūsų Gerbiamas Drauge:

"Čionai prisiunčiam čekį nuo savęs, vertės $30. Tai mūsų dovana, kurią malonėkite padalinti sekamai:

"Dėl pundelio-dovanos Sovietų Sąjungoje lietuviui vaikučiui $10.

"Dėl pundelio lietuviui raudonarmiečiui $10.

"Botkino ligoninei $5.

"Laisvės apsigynimui nuo užpuolikų $5.

"Tai tiek šiuo sykiu teišgalime. Vėliau prisidėsime daugiau.

"Iš anksto ačiu jums, drauge, už patarnavimą."

Labai širdingai ačiu jums, gerieji draugai. Gražiai paremiate svarbiuosius reikalus. Geriausio jums pasisekimo jūsų gyvenime.

Dažnai paklausiu mūsų didžiosios Lietuvių Literatūros Draugijos sekretoriaus Dominiko Šolomsko, kaip einasi narinių duoklių mokėjimas. Sako, vidutiniai, galėtų būti geriau.

Ir turėtų būti geriau. Jau beveik tik vienas mėnuo beliko iki liepos 1 dienos. Mūsų Draugijos konstitucija nurodo, kad visi nariai privalo pasimokėti duokles iki liepos 1 dienos.

Vienu svarbiu reikalu sekretorius tikrai nusiskundžia. Aš jam prižadėjau per krislus pasibarti. O bartis reikia.

Yra tokių sekretorių, kurie siųsdami Centran duokles neprisilaiko jokių taisyklių, daro savotiškai, pridaro Centro sekretoriui daug bereikalingo darbo ir priveda prie visokių klaidų ir nesusipratimų.

Štai, kokių taisyklių reikia griežtai prisilaikyti:

Kiekvienos kuopos finansų sekretorius turi tam tikras, specialiai tam padarytas blankas, ant kurių reikia surašyti pasimokėjusių narių duokles.

Bet daugelis sekretorių visai to nepaiso. Pasimaišė po ranka koks nors popiergalis, savotiškai surašė ir atpiškino į Centrą. Daryk, galvok, atrankiok tuos narius!

Kita taisyklė: **kiekvienas draugijos narys turi tam tikrą numerį. Pildant blanką, reikia padėti jojo numerį ties jojo pavarde.**

Bet kai kurie sekretoriai to nepaiso. Jie narius sunumeriuoja savotiškai — pradeda nuo pirmo ir eina aukštyn. Pasekmės būna tokios, kad jeigu Centre ta pačia pavarde pasitaiko du ar trys nariai, Sekretorius negali atskirti, negali juk užuosti, už kurį dabar tos duoklės pamokėtos!

Todėl, draugai sekretoriai, griežtai laikykitės taisyklių, nurodymų bei patvarkymų. Bus išvengta daug klaidų ir nesusipratimų.

Ant sveikatos išeis visiems.

Jungtinių Valstijų senate jau pradėjo kilti balsai už pakeitimą karo gairių. Toks senatorius Chandleris iš Kentucky rėkia ir reikalauja, kad Amerika pamirštų Hitlerį, o visas jėgas mestų tiktai prieš Japoniją.

Toks pakeitimas karo gairių būtų didžiausia tragedija.

(Tąsa 5 pusl.)

AMERIKIEČIAI VISIŠKAI APSUPO JAPONUS ATTU

LIETUVIAI NAIKINA NACIŲ ĮRENGIMUS

Maskva. — Žymus lietuvių rašytojas Jonas Šimkus perleido spaudai sekamas, neseniai gautas žinias apie naujus Lietuvos patrijotų žygius prieš vokiečius, būtent:

"Balandžio 25 d. vyriausias nacių komisaras Lietuvai, Rentelnas paskelbė, jog visi karinės pramonės darbininkai turės dirbti Pirmojoj Gegužės. Jis sakė, kad tik nedirbantieji jų šeimų nariai galės dalyvauti eigose — procesijose gatvėje.

Policija suregistravo būsimuosius tų eisenų dalyvius ir išdavė jiem popierius, kurių neparodžius nebus duodama duonos kortelių birželio mėnesiui.

Gegužiniai lapeliai

Balandžio 29 d. anksti išryto pasirodė lapeliai Maisto fabrike Kaune. Dabar šis fabrikas gamina vien tik vokiečių armijai reikmenis. Lapeliai šaukė darbininkus nedirbt gegužės 1 d.

Tą pačią dieną fabrikų komisaras šaukė darbininkus nedirbt gegužės 1 d.

Tą pačią dieną fabrikų komisaras Bumber's sužinojo apie lapelius, ir su Gestapo žandarų pagalba padarė kratas pas darbininkus. Dvylika vyrų, pas kuriuos rado lapelių, tapo įkalinti ir žandarų sargyba pastatyta pačiame fabrike.

Pirmojoj Gegužės tik 80 darbininkų atėjo darban iš daugiau kaip 400 šio fabriko darbininkų; ir tą dieną tiktai kenavimo (skardinių) skyrius teveikė.

SPROGIMAI

1 val. popiet, laike pertraukos užkandžiui, įvyko trys sprogimai — kurie suardė garo katilų patalpą ir kenavimo skyrių. Eksplozijos buvo tokios smarkios, kad jas girdėjo ir gyventojai Uliškių, Linksmadvario ir Fredos kaimų.

Atvyko Gestapo žandarų gadva, gen. Just ir Kauno komisaras Kramer į fabriką ir įsakė visus darbininkus areštuot.

3 val. popiet ištiko galingos eksplozijos gumos (robo) fabrike, kur dirbama tajeriai (padangos) vokiečių armijai, ir buvusiame garaže Šančiuose, kurį vokiečiai pavertė į savo šarvuotų automobilių taisymo dirbtuvę. Sprogimai buvo tokie smarkūs, kad išvaryti į nacių procesiją-eiseną žmonės pamanė, kad lėktuvai mėto sprogdinamąsias bombas. Žmonės tad pralaužė policijos eiles ir išbėgiojo namo.

Tapo atsiųsta rinktinė žandarų gvardija iš Aukštosios Panemunės ir Šančių kareivinių. Jie užėmė policijos vietą ir sustatė kulkasvaidžius prie skersgatvių.

Areštavo tūkstančius

Prasidėjo masiniai areštai. Gegužės 2 d. vakarop jau 2,000 žmonių buvo įkalinta, tame skaičiuje 300 Maisto fabriko darbininkų ir 60 gumo fabriko darbininkų. Padaryta kratos daugelyje namų Aukštojoj ir Žemojoj Panemunėse ir Fredoj. **Nes trys trokai su gazolino bakais buvo padegti arti Žaliojo Tilto. Per įvykusią eksploziją tapo padegti ir du vokiečių traukiniai pilni prikrauti medienos.**

Visos Kauno gaisrininkų brigados buvo pašauktos darban, bet nepajėgė užgesinti gaisro, kuris padarė gana didelių nuostolių.

Raudonosios Vėliavos ir Vainikai Nužudytiems

Pirmosios Gegužės naktį buvo atrasta Raudonosios vėliavos ir vainikai prie Kauno Devintojo forto, kur vokiečiai 1941 m. birž. ir liepos mėn. nužudė kelis tūkstančius Kauno piliečių. Ten rasti mašinuoti (taipraiteriuoti) lapeliai sakė:

"Mes priversime ruduosius barbarus atsiteisti už jūsų mirti.s"

Reikia pastebėt, kad Kaune tėra tik mažas skaičius lietuvių, kuriuos nacių žandarai turi tėmyti. O vis dėlto jie padaro daug nesmagumų vokiečiams įsiveržėliams.

Pagal dar nepatikrintus pranešimus, buvo padaryta galingas sprogimas vokiečių lėktuvų stovykloje arti Babtų.

Pirmosios Gegužės naktį Dominikonų gatvėje, Vilniuje, nežinomas žmogus nušovė policijos kapralą Grobowskį, lenkų tautos pardaviką, kuris įdavė į nacių nagus keturias lenkų šeimas, kaipo partizanų rėmėjus."

AUSTRŲ PARTIZANAI UŽVALDĖ DIDELĮ PLOTĄ

London. — Austrų patrijotai pranešė, kad partizanai laimėję mūšius prieš nacius pietinėje Austrijoje ir užvaldė ten plačią sritį.

Hitlerininkai sušaudė 13 suimtų partizanų.

Berlyno radijas pasakojo, kad Sovietai pradėję smarkias atakas ties Staraja Russa.

Naciai sušaudė dar 10 norvegų kaip savo priešų, o talkininkų draugų.

Premjeras Churchill Sako: Pirmiausiai Turime Sutriuškint Hitlerininkus

WASHINGTON. — Anglijos premjeras Winston Churchill, trečiadienį kalbėdamas Jungtinių Valstijų kongrese, be kitko, sakė:

Niekas neturėtų įtart, kad mums anglams nesą bent tiek svarbu, kaip ir Jungtinėms Valstijoms, kariaut prieš Japoniją visomis priemonėmis ir be atlaidos. Aš jums sakau, kad mes petys petin vesime šį karą, naudodami visas savo jėgas, pagal geriausią strategiją, iki paskutinio atsikvėpimo, ir kol tik kraujas srovens mūsų kraujagyslėse.

Parama Chinijai

Sekmingai ir tuojaus paremt Chiniją—tatai aš laikau viena iš greičiausių bendrųjų mūsų pareigų.

Sumušt Vokietiją—svarbiausias uždavinys

Mano pasitarimuose su prezidentu (Rooseveltu) ir aukštaisiais mūsų ekspertais 1942 m. sausyje aiškiai pasirodė, kad **sumušti Japoniją tai nereikštų sumušimą Vokietijos, bet sumušti Vokietiją tai tikrai reikštų pragaištį Japonijai.**

Tada buvo plačiai pasidalinta darbais — Jungtinės Valstijos prisiėmė didžiausią atsakomybę vesti karą prieš Japoniją ir padėti Australijai ir Naujajai Zelandijai apsiginti nuo japonų.

Mes, anglai, apsiėmėme nešti didžiausią kovos naštą Atlanto Vandenyne..... ir mielu noru pilnai atlikome savo darbą pavojinguose Vidužemio Jūros vandenyse ir konvojuose laivų plaukiančių per Lediniuotąjį Vandenyną į Rusiją; ir nuo tos mūsų santarvės iki šiol mes praradome dveja tiek daugiau prekinių laivų, negu Jungtinės Valstijos.

Antra vertus, milžiniška naujų laivų statyba Jungtinėse Valstijose per paskutinius šešis mėnesius jau kur kas viršijo abiejų šių talkininkų nuostolius... O per paskutines tris savaites buvo rekordiniai daug nuskandinta vokiečių submarinų.

Nors submarinų pavojų aš tebelaikau pačiu didžiausiu, bet pilnai pasitikiu, ir šis pavojus taps nugalėtas.

Oro ofensyvas

Mes iš Anglijos taip pat daugiausiai vedame oro ofensyvą prieš Vokietiją. Ir tame mums galingai padeda Jungtinių Valstijų oro laivynas.

Nėra abejonės, jog talkininkai jau turi milžiniškai daugiau oro jėgų, nekaip Vokietija, Italija ir Japonija.

Visi sutinkame, kad mūsų orlaivynai padarė milžiniškų nuostolių karinėms priešų galimybėms. Vokiečių karinės pramonės centrai, ypač Ruhr srityje, baisiai suardyti. Abiejų mūsų štabų politika yra neleist jokiai stambiai karinei pramonei veikti nei Vokietijoj, nei Italijoj, nei vokiečių užimtuose kraštuose.

Mūsų atsakomingų karo vadų pareiga yra kaip galint greičiau, nugalėjus karines, geografines ir politines kliūtis, paverst Japonijos miestus ir kitus amunicijos centrus į pelenus. Aš noriu aiškiai pareikšti, jog anglai dalyvaus toj oro atakoj prieš Japoniją, sutinkamai su plačiąja karo strategija.

Nori Pasitarimų su Stalinu ir Chiang Kai-sheku

Šiandieninis karas yra visuotinis ir jam taipgi reikia valdžių galvų vadovybės.

Štai kodėl prezidentas (Rooseveltas) turėjo taip toli keliauti pasitarimams į Kasablanką, o aš dabar čia atvykau. Mudu abu nuoširdžiai tikimės netolimoj ateityj pasiekti to, ko jau taip seniai pageidaujame, būtent — sueiti su maršalu Stalinu ir, jei galima, su generalissimu Chiang Kai-sheku (vyriausiu Chinijos karo vadu).

(Laimėjus pergalę Tunisijoj) Mes įgijome bazes, iš kurių mūsų oro jėgos gali daryt ir darys galingas atakas prieš visą Italiją. Mes kirtom priešui tokį smūgį, kaip prie Stalingrado, ir tatai yra didelis padrąsinimas didvyriškai kovojantiems mūsų talkininkam rusam.

Tunisijoje mes sunaikinome bei nelaisvėn paėmėme daug daugiau negu ketvirtį miliono geriausių priešo karių ir pagrobėme didžius daugius karinių reikmenų. Bet tas žygis jokiu būdu nesutrukdė kitų, priruošiamųjų mūsų veiksmų.

Afrikos karas užbaigtas. Susprogo Mussolinio afriki-

(Tąsa 5 puslapyj)

JAU NUŠLUOTA DAUGUMA JAPONŲ ATTU

Washington.— Amerikos kariuomenė ir laivynas jau visomis pusėmis apsupo japonus rytiniame gale Atttu salos.

Amerikiečiai iš šiaurinės pusės susisiekė su kitais savo kariuomenės daliniais, veikiančiais iš pietų pusės, ir japonai tapo visiškai uždaryti tame nedideliame salos gale. Jeigu kurie jų nepasiduos, tai tikrai liks sunaikinti.

Pats Japonijos radijas pripažino, kad amerikiečiai jau užmušė bei sunkiai sužeidė 66 iš kiekvieno šimto karių viename japonų junginyje.

Japonai taipgi pripažino, kad visi jų kariai kitame jų dalinyje per mūšį pajūryje tapo nukauti bei sužeisti.

(Turbūt, panašiai dedasi ir kitiem japonų daliniam.)

Nuolat baubia Amerikos laivyno artilerija ir sausumos kanuolės ir perkūnuoja oro bombos prieš japonus tame kalnuotame ir visiškai apgultame Attu salos kampe. — O kaip spėjo Frank Knox, Amerikos laivyno sekretorius, tai japonai neturi karinių jėgų liekamoje didžiojoje tos salos dalyje.

Japonų radijas pasakojo, būk jie ir amerikiečiams padarę skaudžių nuostolių. Bet Amerikos vyriausybė tatai užginčija ir sako, jog mūsų nuostoliai iki šiol buvo palyginamai maži.

John L. Lewis Prašosi Priimt Atgal į Amerikos Darbo Federaciją

Washington. — Mainierių Unijos pirmininkas John L. Lewis įteikė prašymą Amerikos Darbo Federacijos valdybai, kad iš naujo priimtų šią uniją į Federaciją.

Lewis pirm šešių metų ištraukė Jungtinę Mainierių Uniją iš Darbo Federacijos, tada organizuodamas CIO.

Manoma, kad Federacija ateinantį rudenį formaliai priims Mainierių Uniją.

Smarkėja Mūšiai Sovietų Fronte

Maskva, geg. 20. — Padidėjo mūšiai sovietiniame fronte nuo Finliandijos iki Novorossiisko. Smarkiai veikia ypač lėktuvai, kanuolės ir tankai.

Sovietų kovotojai atmušė kartotinas kontr - atakas, kurias vokiečiai darė mėgindami prasiveržt per žemutinę Kuban upės tekmę, vakariniame Kaukazo kampe. Raudonarmiečiai ištaškė priešų atakas.

Įvyko nuožmių mūšių ir Iziumo srityje.

Sovietai per dieną sunaikino dar 23 hitlerininkų fortus.

Finliandijos artilerija pradėjo plačiau ir smarkiau veikti prieš Sovietus.

Vokiečių lakūnai bandė bombarduot Leningrado amunicijos fabrikus. Tapo nukirsta žemyn 8 priešų lėktuvai.

Amerikos lakūnai numetė 100 tonų bombų į japonų punktus Burmoje.

Amerikos Bombanešiai Supleškino 73 Hitlerininkų Lėktuvus

London, geg. 20. — Didieji Amerikos bombanešiai - Lekiančios Tvirtumos audringai atakavo fašistų lėktuvų stovyklas Italijos salose Sicilijoj ir Sardinijoj ir sunaikino 73 priešų lėktuvus pačiose jų stovyklose ir per mūšius ore. Talkininkai šioje srityje neteko tiktai keturių savo lėktuvų.

Anglų Lakūnai Vėl Bombardavo Berlyną

London, geg. 20. —Lengvieji, greitieji anglų bombanešiai, vadinami "uodai", vėl atakavo Berlyną, jau trečiu kartu per savaitę.

Kiti anglų lėktuvai tuo pačiu laiku vienuolikoje vietų bombardavo ir apšaudė priešų orlaivių aikštes, geležinkelius, prieplaukas, laivus ir kitus karinius taikinius Holandijoj, Belgijoj, ir šiaurinėje ir pietinėje Francijoje. Visi anglų lėktuvai sugrįžo iš šių žygių.

Numato Nacių Ofensyvą Ir Jo Susmukimą

Pietų Afrikos ministeris pirmininkas Smuts savo kalboj geg. 19 d. pranašavo, kad vokiečiai pradės naują didį ofensyvą prieš Sovietus, bet ir šis ofensyvas taps sudaužytas.

London. — Pranešama, kad vokiečiai urmu siunčia savo lėktuvus į Kuban sritį prieš Sovietus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President — Jos. Weiss
Secretary Treasurer — D. M. Sholl
Editor — Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00
United States, six months	$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	$3.50
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Sukilimo Armija Francūzijoje

Hitlerio pastumdėliams Laval ir Petain irgi nemažai galvosukio. Jie sėdi ant vulkano. Jie tą puikiai žino ir todėl dreba savo kailiuose.

Francūzijos žmonės neapkenčia okupantų ir jiems parsidavusių valdininkų. Francūzijos Komunistų Partijos vadas, buvusio parlamento narys, Fernand Grenier turi puikius ryšius su slaptuoju žmonių judėjimu Francūzijoje. Jis dabar randasi Londone ir įeina į geń. De Gaulle vadovaujamą judėjimą. Jis teigia, kad Francūzijoje eina labai platus nelegališkas, slaptas bruzdėjimas. Ten fašizmo priešai mobilizuoja sukilimo armiją. Jinai tuojau pasieksianti 50,000 ginkluotų žmonių.

Tos armijos vaidmuo būsiąs padaryti Francūzijoje sukilimą, kai Jungtinių Tautų ginkluotos jėgos atidarys antrą frontą prieš hitlerinę Vokietiją. Grenier tvirtina, kad 90 nuoš. francūzų yra priešingi vežimui darbininkų į Vokietiją katorginiams darbams. Lavalui ir Petainui nesiseka darbininkus apgauti. Jie nebegali Hitleriui pristatyti nustatytos vergų kvotos.

Sako Grenier: Francūzijos žmonės ištroškusiai laukia Jungtinių Tautų išlaisvintojų. Kai ateis sukilimo valanda, francūzai atliks savo pareigas. Jie pasilieka ištikimais didžiosios francūzų tautos revoliucinėms tradicijoms.

Daugiau, Negu Buvo Tikėtasi

Laike karo Tunisijoje buvo visaip spėjama apie vokiečių ir italų jėgas. Daugiausia buvo duodama 150,000. Kai kurie "žinovai" nedavė nei tiek — sakė, kad priešas turi daug mažesnes jėgas.

Bet kas iš tiesų pasirodė? Iš tiesų pasirodė, jog Ašies jėgos buvo daug skaitlingesnės. Jos dabar nustebino visus "žinovus". Generolas Eisenhower raportuoja, kad jau dabar yra paimta nelaisvėn 200,000 vokiečių ir italų. O dar vis daugiau sumedžiojama ir paimama. O kiek vokiečių ir italų ten žuvo, kiek tūkstančių jų jau amžinai ilsisi Afrikos laukuose? Tas skaitlines sužinosime tiktai po karo.

Taigi, Jungtinių Tautų laimėjimas Afrikoje daug didesnis, negu buvo iš sykio manyta. Priešui smūgis daug skaudesnis, negu buvo numatyta. Matyt, per kelius mėnesius nuo amerikiečių ir anglų spėkų išsikėlimo Afrikon, Hitleris ir Mussolinis grūdo savo ginkluotas jėgas Afrikon, kiek tik galėjo. Ir tos jėgos nebuvo beginklės. Pasirodo, kad jos buvo puikiai ginkluotos ir nieko joms netrūko. O betgi jos tapo sudaužytos, sunaikintos!

Lenkų Patrijotų Tikslai

Maskvoje išeina laikraštis "Wolna Polska", leidžiamas Lenkų Patrijotų Sąjungos. O ta Sąjunga tapo suorganizuota iš tų lenkų, kurie iš tiesų nori kariauti kartu su Raudonaja Armija prieš vokiškus Lenkijos pavergėjus. Jų pryšakyje stovi garsioji lenkų tautos rašytoja Vanda Vasilevska.

Dabar Lenkų Patrijotų Sąjunga paskelbė savo tikslus. O jos tikslai, trumpoje sutraukoje, yra tokie: padėti Lenkijos žmonėms kovoti prieš okupantus, kartu su Raudonaja Armija vesti karą prieš hitlerinę Vokietiją, siekti prie atsteigimo nepriklausomos Lenkijos, paremtos parlamentariniais demokratiniais pamatais, pagelbėti medžiaginiai ir kūltūriniai lenkams Sovietų Sąjungoje ir sustiprinti draugiškus ryšius tarpe Lenkijos ir Sovietų Sąjungos žmonių.

Patrijotų Sąjungos nariu gali būti kiekvienas lenkas, gyvenąs Sovietų Sąjungoje, sutinkąs su Sąjungos tikslais ir norįs aktyviai prisidėti prie vedimo karo.

Patrijotų Sąjunga griežtai smerkia lenkų valdžios ištrėmime žygius ir politiką, nukreiptus prieš Sovietų Sąjungą. Jinai aštriai kritikuoja ištraukimą lenkų armijos iš Sovietų Sąjungos ir išgabenimą Iranan, kur jinai kelintas mėnuo nė piršto nepajudina prieš Vokietiją, už Lenkijos išlaisvinimą.

Sovietų Sąjungoje jau organizuojama lenkų patrijotų divizija. Jos vyriausiu komandierium yra gen. Berling. Neužilgo lenkai žada aktyviai pasirodyti rytų fronte prieš Vokietiją.

Norvegai Gali Ponų Nebeklausyti

New York Timese (geg. 19 d.) tilpo svarbus laiškas norvego vardu Halvdan Koht. Jis atsako Times korespondentui Axelsson, kuris sėdėdamas Stockholme mokina Norvegijos žmones, ką jie turėtų daryti po karo. Norvegai, sako Axelsson, po karo su mielu noru norės susidėti su švedais ir padaryti užtvarą prieš Rusiją!

Tokia, matyt, yra svajonė Norvegijos reakcijonierių. Bet Koht nurodo, kad Norvegijos žmonės, išlaisvinti iš nacių vergijos, tuo keliu po karo neis. Jie dabar yra taikoje su Sovietų Sąjunga ir kitomis Jungtinėmis Tautomis. Jie nesutiks išstatyti save prieš Sovietų kraštą ir tapti Švedijos įrankiu. Koht sako:

"Iš ilgų metų draugiškumo tarpe Norvegijos ir Rusijos, norvegai yra įsitikinę, kad Sovietų vyriausybė neturi jokių planų prieš Norvegijos nepriklausomybę bei jos teritoriją. Priešingai, jie mano, kad jie atsidurtų į pavojų, jeigu jie leistųsi būti nuviliotais linkui tokios politikos, kokią numato jūsų korespondentas."

Matyt, Europoje dar vis pilna tokių idijotų, kurie sapnuoja apie apjuosimą Sovietų žemės neprietelingomis reakcinėmis sąjungomis. Jie mano, kad po šio karo bus taip, kaip buvo po Pirmojo Pasaulinio Karo, kuomet Sovietų kraštas buvo silpnas, neginkluotas ir negalėjo pasipriešinti įvairioms užmačioms.

Fašistiniai lenkai irgi nesiliauna plepėję apie sąjungas prieš Sovietų Sąjungą.

Lietuviški apjakėliai iš Draugo, Naujienų, Keleivio ir Vienybės irgi kepa visokius planus apie įtraukimą Lietuvos į kokį nors suokalbį. Jie tą vargšę Lietuvą pardavinėja visiems. Vieni jos kailį siūlo Švedijai, kiti Lenkijai. Plūsta jie mus, kai mes sakome, kad Lietuvos žmonės visiems jiems pasakys „Ajukš!"

USA marininkai egzaminuoja japonų lėktuvą Zero, kuris tapo nukirstas Amerikos anti-tankinės kanuolės kur nors Russell salose, Ramiajame Okeane.

Čechai kovūnai kovoje prieš vokiškuosius bestijas Rytų Fronte: Čechas seržantas Oswaldas Šafaržik išdidžiai laiko savo vėliavą. Kiti čechai kovūnai greta jo. Jau buvo spaudoje rašyta, kaip gražiai čechai pasižymėjo Rytų Fronte kovoj prieš vokiškuosius grobikus.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

SKODOS FABRIKAI GEROKAI APDAUŽYTI

Anglijoje gauta žinių iš Čechoslovakijos apie britų bomberių padarytus nuostolius Skodos ginklų fabrikams. Sakoma, kad vieta, užimanti apie 50 akrų, tapo beveik visiškai paversta į griuvėsius. Tūli fabrikų pastatai iš pat pagrindų sugriauti, o kiti— labai smarkiai pažeisti. Smarkiai paliestas kanuolių liejimo fabriko skyrius, motorų dirbimo fabrikas ir pastatas, kurin sueina visos tankų dalys ir tankai esti sutaisomi.

Tūli ekspertai mano, kad ims tarp 12-20 savaičių, iki gamyba bus ten pradėta.

Tačiau, jei britų bomberiai dar ir dar ten apsilankys ir nuolat bombomis Skodos fabrikus pavaišins, tai niekas nežino, kas ten bus.

ČECHIJOJE "SKAPINA" RADIJŲ PRIIMTUVUS

Vokiečiai valdovai Čechijoje — Moravijoje ir Bohemijoje — išleido pareiškimą, reikalaujantį, kad kiekvieno gyventojo radijo priimtuvas turįs būti "išskapintas." Tai reiškia, kad visi to krašto žmonės suneštų savo radijų priimtuvus į tam tikras vietas, kur jie, priimtuvai, bus ištirti ir "pataisyti." Kiekvieno priimtuvo prietaisai, per kuriuos galima klausytis žinių iš kitų kraštų (short-wave installations) turį būt panaikinti. Kiekvienam radijo priimtuvo savininkui būsią išduotas liūdijimas, kad jo radijo priimtuvas negalįs g a u t i trumpabangomis (sort-wave) žinių. Tik vokiečių valdininkams leista turėti priimtuvus su paminėtaisiais įtaisais.

Naciai grobikai visokiais būdais bando pavergtiesiem žmonėm užkišti ausis ir uždengti akis, kad jie negalėtų girdėti ir matyti žinių apie jųjų bestijiškus darbus ir artėjantį jųjų susmukimą.

KITOKIOS DŪMOS IŠVARGINTOJE RUMUNIJOJE

Šveicarijos laikraštis National Zeitung (š. m. bal. 14 d.), rašo, kad, jo žiniomis, Rumunijoje šiandien pradedama visai kitaip nusiteikti. Tie patys žmonės, kurie seniau šaukdavo, būk Rumunijai priklausą žemės plotai anapus Dniestro upės (t. y. Tarybų Sąjungoje), palaipsniui liovėsi šūkaloję. Nuostoliai, kokius Rumunija apturėjo kare prieš Tarybų Sąjungą, žymiai sumažino rumuniškų ponų apetitus. Rumunijoj, laikraštis žymi, dabar vyriausi klausimai tebestovi tik toki: Kada baigsis karas? Kodėl Vengrija kur kas mažiau žmonių prarado kare prieš Tarybų Sąjungą, kaip Rumunija? Rumunijoje manoma, kad Vengrija, turėjusi mažiau nuostolių kare, bus stipri ir ji suvesianti sąskaitas su Rumunija dėl Transylvanijos.

Šitaip galvoja Rumunijos ura-patrijotai. Rumunijos liaudis, reikia pasakyti, visuomet buvo priešinga karui prieš Tarybų Sąjungą.

Panaši padėtis yra ir fašistų valdomojoj Suomijoj, Vengrijoj ir kitur.

SUŽEISTIEJI IZOLIUOJAMI

Kai kurie neutralinių kraštų žurnalistai, kuriems buvo progos apsilankyti Vokietijoje, žymi sekamą faktą; sužeistieji fronte vokiečių kariai bandomi kaip galint labiau izoliuoti, atskirti nuo civilinių žmonių. Kam? Ogi tam, kad jie perdaug neplepėtų apie vokiečių nuostolius frontuose. Sakoma, tokiame Vienos mieste (Austrijoj) yra prigrūsta ne tik daug sužeistų vokiečių, bet ir italų, ir suomių, vengrų, kroatų ir rumunų. Ten būdami, jie negali susisiekti su saviškiais ir bendrai, su civilinių gyventojų platesniais sluogsniais.

Jau seniau girdėjom, kad ir Lietuvoje ir Lenkijoje ir kitur vokiečiai laiko daug sužeistų savo kareivių. Bet tas yra daroma ir dėl to, kad pačioje Vokietijoje ligoninės yra perpildytos sužeistaisiais.

Amerikos Studentai Mitinguoja

Prieš porą savaičių New Yorko mieste įvyko krašto studentų konferencija, sušaukta Jungtinių Valstijų Studentų Assemblio (United States Student Assembly).

Šiuo metu, karo metu, kai jaunimas, daugiausiai vyrai, yra ginkluotose jėgose, kai nemažai jų jau yra žuvę bekovojant su fašistinės Ašies jėgomis, labai svarbu geriau pažinti mūsų jaunimą, dar esantį aukštesnėse mokyklose, — universitetuose ir kolegijose. Ką jis mano? Ko jis nori? Ką studentija veikia?

Po keletos dienų diskusijų, kalbų, debatų, studentų konferencija priėmė bendrąją darbo programą, kuri, gal būt, pasieks kiekvieną mūsų krašto studentą ir pagal kurią, jei ne visi, tai dauguma studentų derins **savo visuomeninę veiklą.**

Ką gi toji programa sako? Štai svarbesnieji josios punktai: Studentai užgyrė Kasablankos konferencijos obalsį: mušti priešą, iki jis besąlyginiai pasiduos. Studentai pasisako už atidarymą antrojo fronto Europoje. Dėl šio pasisakymo, tūli mano, nereikėjo pridėti frazės: "kaip greit galima", nes tas sušvelnina patį pagrindinį pasisakymą. Studentai išstojo už glaudų kooperavimą tarp Jungtinių Valstijų, Didžiosios Britanijos, Tarybų Sąjungos ir Chinijos — už glaudų bendradarbiavimą ne tik dabar, bet ir po karo; už bendrąją karo vadovybę; už artimą kooperavimą tarp Amerikos, Britanijos ir Tarybų Sąjungos darbo unijų.

Toliau. Studentai griežtai pasmerkė visokius defytistus ir apyserius, naudojančius Goebbelso propagandą tam, kad įnešti suirutės į Jungtines Tautas. Studentai pasisakė už nutraukimą diplomatinių ryšių su fašistine Suomija; pasmerkė fašistą gen. Franko; pareikalavo tuč-tuojau išleisti iš kalėjimų ir koncentracijos stovyklų visus ispanus lojalistus, subruktus į nelaisvę Šiaurės Afrikoje. Studentai pasmerkė darlanizmą ir bet kokį bendradarbiavimą su fašistiniais elementais; jie pareiškė pageidavimo, kad juo veikiau būtų įkūnyta v i e n y b ė francūzuose, kovojančiuose už Francijos i š l a i s v i n i m ą. Studentai trokšta, kad juo greičiau būtų pradėtos derybos tarp britų ir Indijos žmonių, siekiančių nepriklausomybės.

Naminių klausimų studentai taipgi nepamiršo. Jų priimtoji programa ragina visus Amerikos žmones remti prezidento Roosevelto karinę programą, septynių punktų programą. Studentai pasmerkė Lewisą ir Rickenbackerį, kaipo kenkėjus krašto karinei programai. Jie pasisakė prieš bet kokią negrams diskriminaciją; prieš t. v. polltax sistemą tūlose pietinėse valstijose, pagal kurią negrai atstumiami nuo balsavimo.

Visi suminėtieji dalykai — labai svarbūs karui laimėti, pergalei pasiekti.

Konferencijoje buvo ir trockistų, ir socijal-demokratų ir kitokių politinių pažiūrų studentų. Trockistai su savo talkininkais darė viską, kad sudemoralizuoti pačią konferenciją, neprileisti jai priimti svarbiuosius programos punktus. Ypačiai jie daug rėkė prieš studentų pasisakymą dėl Amerikos - Britanijos ir Tarybų Sąjungos darbo unijų vienybės. Bet tuomi nieko nepešė.

Tačiau, atrodo, kad tūlu klausimu jiems pavyko laimėti. Jie laimėjo ten, kur ėjo kalba apie pačią studentų organizacinę tvarką. Visokiems t. v. red-baiteriams pavyko pravaryti punktas, pareiškiąs, kad šitoje organizacijoje negalį priklausyti "komunistinės ir fašistinės grupės." Nereikia nei aiškinti, kad tas viskas buvo taikoma prieš Jaunųjų Komunistų Sąjungą (Young Communist League). Ir šis sumanymas tebuvo pravestas tik 43 balsais prieš 39! Vadinasi, tik keturių balsų dauguma.

Mums atrodo, kad šis tarimas iš viso nereikėjo daryti, nes jis yra žalingas. Maišyti šiandien komunistus su fašistais tegali tik labai komunistine neapykanta apsirgęs asmuo!

Nuo to laiko, kai atsirado fašizmas, prieš jį nuosekliausiais ir energingiausiais kovotojais buvo tiktai komunistai. O jeigu paimsime šių dienų įvykius, karą, tai suprasime, jog tik dėka komunistiniai vadovaujamai Tarybų Sąjungai, pasaulis bus išgelbėtas nuo fašizmo!

Prie šio nutarimo pravedimo, be abejo, prisidėjo ir anti-komunistinės kalbos, kurias sakė konferencijoje ponia Rooseveltienė ir James Carey. Prezidento žmona prieš Jaunųjų Komunistų Sąjungą išstojo dėlto, kam komunistai ne visur atvirai pasisaką, kad jie esą komunistai. Į tai, mūsų nuomone, teisingai p-niai Rooseveltienei atsakė Max Weiss, jaunų komunistų vadas ir veikėjas. Jis šitaip argumentuoja: tegu ponia Rooseveltienė u ž t ikrina, kad komunistai nebus mė-

(Tąsa 4-tame pusl.)

Kongresmanas Robert L. Doughton, iš North Carolina, įnešė kongresan dėl taksų mokėjimo savo bilių, atkreiptą prieš t. v. Ruml bilių. Doughtono bilius žmoniškesnis, bet dar nežinia, kaip taksų mokėjimo klausimą kongresas ir senatas išspręs.

Raudonojo Kryžiaus Kliubai Tarnaujantiems Vyrams

Viena iš pirmiausių problemų, kuri pasirodė, kada Amerikos pulkai pradėjo vykti į užsienį, buvo parūpinimas jiems palinksminimų laike atostogų nuo tarnybos. Amerikos Raud. Kryžius išrišo tą problemą, įsteigdamas kliubus vyrams tarnyboje taip vadinamose "leave areas" armijos valdininkų paskirtose. Pirmiau Islandijoj, vėliau Britų Salose, ir dabar Šiaurės Afrikoj, Vid-rytuose, Indijoj, Kinijoj, Australijoj ir keliose salose Pacifike, šie kliubai parūpina poilsį ir palinksminimą mūsų ir Jungt. Tautų kareiviams ir jūreiviams.

Nors parankumai keičiasi su vietomis, šie kliubai yra labai populiarūs. Operuojami kaip privatūs kliubai, su keliais pridėtais patogumais, jie yra maža dalelė tėviškės svetimoje šalyje. Čia kareiviai gauna amerikoniško maisto. Švarios lovos, paklodės ir užvalkalai, karšto ir šalto vandens maudynės parūpinta. Žaidimų, skaitymo ir rašymo kambariai visada populiarūs.

Suplanuoti įvairūs pasilinksminimai taip, kaip važinėjimai po miestą, teatro bilietai parūpinami, ir kitos programos organizuotos. Nors sykį per savaitę įvyksta šokiai, ir partneriai parūpinti iš atsargiai parinktų sąrašų.

Kada Amerikos pulkai nuvyko į Šiaurės Afriką, praeitą lapkričio mėn., Raud. Kryžiaus atstovai su jais tuo pačiu laiku vyko. Orane, Raud. Kryžius tuoj perėmė didelį automobilių parodos kambarį ir įsteigė kliubą Jungt. Valstijų pulkams. Ši vieta tuoj tapo bendra susirinkimo vieta Amerikos kareiviams. Truputį vėliau puikus pianas pasirodė ir radijo-viktrola. Antrą dieną vietinis restoranas pasiuntė 70 kedžių ir dailydės padarė 15 stalų.

Bet aptarnauti sveikus kareivius buvo tik pusė Raud. Kryžiaus darbo. Ligoninėse specialiai išlavinti darbininkai ir darbininkės su savo gražiom Raud. Kryžiaus uniformom, sekė pulkus ir prižiūrėjo tuos, kurie buvo ligoninėse. Nors parankumai buvo apriboti, asmeninės problemos išrištos ir įvairūs palinksminimai parūpinti. Kurie ligoniai negalėjo rašyti, jiems laiškai buvo parašyti ir jie gražiai apžiūrėti ligos valandose. Raud. Kryžiaus gavo 10 dėžių cigaretų, degtukų, skustuvų, skutimui kremo, dantų šepetukų ir pasto, saldainių, popieros laiškams, nuo 1,200 ligi 1,500 knygų ir įvairių Amerikos žurnalų.

Vėliausias Raud. Kryžiaus kareivių kliubas įsteigtas Kunming, Chinijoj, Raud. Kryžiaus prieš kelias savaites pranešė apie atidarymą. Nors transportacijos klausimas buvo sunkus ir už gazoliną reikėjo mokėti $8.00 už galioną, kliubas atidarytas pagal planą.

Kareiviai populiariu balsavimu užvardino kliubą "Victory Club;" jis susideda iš vieno didelio kambario, dviejų žaidimo kambarių, bibliotekos, priėmimo kambario. Lauke įvairūs žaidimai irgi parūpinti. Bet žaidimams reikėjo įrengimus partraukti iš Indijos, ir dėlei gazolino stokos, reikėjo samdyti darbininkus nulyginti žemę.

Parūpinti pasilinksminimus vyram apleistuose avanpostuose, Anglijoj ir Šiaur. Afrikoj, kartais daug mylių nuo arčiausio kaimo, Amerikos Raud. Kryžius įvedė "clubmobiliais" aptarnavimą. Šie "clubmobiliai" aplanko įvairias vietas ir kasdien po vieną. "Clubmobiliuje" yra visokių įrengimų, jie turi daug plokštelių, kurias galima girdėti per "loudspeakerį."

Dar apart kareivių kliubų yra poilsio centrai įsteigti prie stovyklų ir vadinami poilsio namai. Šie namai, kaime, parūpina gražias vietas, gerą maistą ir poilsį. Su kliubais, poilsio namais šių Raud. Kryžiaus įstaigų yra 150.

A. R. C.

Pasaulis Jieško Žmogžudžių

Tokia antrašte tilpo straipsnis šveicarų laikraštyje "Tauta". Laikraštis kalba apie Tarptautinį Raudonąjį Kryžių ir lenkų valdžios ištrėmime prašymą ištirti prie Smolensko "Katin kapą."

"Propaganda dažnai eina labai erškečiuotu keliu," sako laikraštis. "Lavonų yra užtenkamai. Taip pat yra pakankamai lenkų lavonų ir lenkų uniformų.

"Kelias į Smolenską veda per Varšavą.

"Gal Raudonojo Kryžiaus komisija nuvažiuos į Varšavą pamatyti gheto arba bendruosius kapus Varšavos priemiestyje. Tokia kelionė pilnai pasiteisintų. Kartą ten pribuvus, komisija pamatytų vieną dalį tos naujosios Europos naujojo paveikslo.

"Mes patys esame matę nuotraukas, kurios nieko bendro neturi su karo propaganda, kurias nuėmė mūsų krašto žmogus, kuris iki šiandien tebedreba prisiminęs tai, ką jis matė Varšavoje. Šitos nuotraukos parodo bendruosius kapus, kuriuose suversta tūkstančiai sukaneveiktų nuogų lenkų vyrų, moterų ir vaikų lavonų, suverstų į kruvą; taipgi parodo žydus duobkasius, kurie priversti laidoti savo tautiečius.

"Ilgais aulais čebatuose jie stovi ant savo brolių lavonų. Nuotraukos parodo žmonių tempiamus vežimus, prikrautus vyrų, moterų ir vaikų nuogų lavonų. Mes taipgi matėme ką kitą, ko negalima aprašyti.

"Taipgi nebūtų pro šalį pasižiūrėti į sąlygas tose kempėse, kuriose randasi rusai karo belaisviai Lenkijoje. Jeigu tas nebus padaryta, tai minėtos komisijos kelionė į Katiną bus tiktai apgavystė."

Taip, tai šitie patys naciški budeliai, kurie išskerdė šimtus tūkstančių žmonių Lenkijoj, paskerdė ir tuos lenkų oficierius.

Sen. Tom Connally (iš Texas) pagamino bilių, o senatas priėmė,—pagal šį bilių įpareiguojamas prezidentas paimti valdžios žinion kiekvieną darbavietę, kurioj darbininkai sustreikuotų, ir jiems algos neturėtų būti pakeltos.

Tuniso miesto gyventojai džiaugsmingai pasitinka britų kariuomenę, įžygiavusią į miestą po to, kai vokiškieji plėšikaiiš ten buvo išvyti.

Lawrence, Mass.

Aukų Sukėlė Virš $400

Mes surinkome gražiai aukų nupirkimui trijų ambulansų, tai yra, vieno Amerikos Raudonajam Kryžiui, kito lietuvių pulkams, kovojantiems prieš hitlerizmą, eilėse Raudonosios Armijos ir trečio Raudonajai Armijai, kuri taip didvyriškai kaunasi už mūsų visų reikalus.

Aukos per drg. **J. Šupetrį.** Sekamai aukavo: L. Kindaras $15; S. Dubickas, Ch. Kezulis, M. Davidonis ir M. Balavičius po $5. D. Bulauka, Gasparas Urbonas ir J. Šupetris po $2. Aukavo po $1: M. Celcius ir Sami Nassar. Viso surinko $43.

Aukos per **Antaniną Šupetrienę.** Antanina Šupetrienė ir V. Mikulienė aukavo po $5. Po $2 aukavo: A. Butenas, U. Kieva ir S. Koper. Po $1: M. Daimontienė, Jos. Blazonienė. Viso ji surinko $18.

Aukos, surinktos per drg. **M. Bulatą.** Aukavo Alex Lapinskas $5 ir Louis Tepper $2. Po $1 aukavo: K. Bulatienė, M. Galubickas ir J. Buye. Viso $10.

Aukos per d. **V. Kralikauską.** Jis viso surinko $8.50, bet vardų nepridavė.

Aukos per d. **Ig. Čiuladą.** Jis viso surinko $144.50 ant blankos. Aukavo: Anna Chilinskas $20. Po $5 aukavo: August Večkis, Tafilius Tartonis, Zofija Karnila, Matas Bulota, B. Čiulada, Joseph A. Gailis, Peter P. Umpa, Ignas Čiulada, Rose Čiuladienė, Jennis Mankowsky, Mary Grinka ir Andrius Dzeventauskas. Po $2 aukavo : Charles Paulauskas, John Kodis, Joseph Rudis.

Po $1 aukavo: P. Cibacki, S. G. Corey, Paul Alax, Joseph Bucionis, P. Navickas, Vin. Čiulada, A. Karmazinas, Jak Fuska, Frank Miškauski, Peter Martinkus, Joseph Skrodis, Ben Balavičius, Jos. Sleinis, James T. Masphy, Mary Bucky, Peter C. Kemsius, John Oskar, George S. Halrb, Supriana Mortus, Alice Pinta, Hartacia Watier, Florida Beasbin, Laure Daigle, Lasila Layeisucse, Karalina Šabaliauska, Julia Sepina, Albert Klizka, Joseph Maksimovicz, Charles Lauska, Missod Carey, Ellisa Rizkalak, Salamon Mader, John Marcelis, V. Balčiunas, Antanina Smetra, Valerka Zula, Susanna Ilivlay, Marie Van Deone, Anna Talone, Racket Hacrcas, Lamcat Letausair, Ha Labbe, Elizab. Stamcald, Rose Ross, Joseph Monartonis, Robert Franklend, Victor Lustenburger John Rimskill, Tafilia Lesavičius, David Aleked, Louis Martin, Robert Binson, Christapper Potruck, A. Muzicenka, V. Gamolain, V. Klimašauskas, John Arback.

Po 50 centų aukavo: M. Sakalauskas, Bassie ir J. Waicekowska.

Aukos per drg. **M. Petrik.** Po $5 aukavo: B. T. Šimkonis, V. Krasuakas, U. Zaukovski ir M. Petrik. Po $2 aukavo: S. Petrukevičius, R. Strauten, ir Roy Burdett $1.50. Po $1 aukavo: Dvereckienė, P. Simon, W. Brady, L. Geoanni, B. Markevičius, F. Massessa, J. Murphy, J. M. Bassett, J. J. Doley, Alex Fisher, Harry Hampaion, M. Simon, A. Daymore ir William Petrik, Jr. Viso $40.50.

Aukos per **S. Penkauską.** Maple Parko Bendrovė aukavo $25. Po $10 aukavo: P. Tamašauskas, Z. Penkauskienė ir S. Penkauskas. Po $5 aukavo: A. Aleksonis, LDS 125 kp. A. Kavaliauskas, P. Aleksonis, P. Milus, D. Sukackas, P. Lupšiavičius. Po $2 aukavo: S. Kopper, S. Juška, J. Milvidas, J. Žilionis ir M. Dvareckas. Po $1 aukavo: J. Rubinovič, W. Urbonas, G. Solak, A. Raskow, M. Raskow, F. Bagdonas, P. Rugavičius, J. Blažionienė, S. Marshall, P. Martinuk, A. Kulinski, A. F. Svietra, K. Satsuk, F. Jacub, L. Savickia, W. Tamulevičius ir Petras Cilčius. Viso $118.

Nuo judamų paveikslų, rodytų gegužės 2 dieną pelno liko $33.02. Viso Lawrence surinkta tam tikslui aukų **$416.-52**. Šiame darbe visi draugai ir draugės nuoširdžiai dirbo. Komiteto pirmininku buvo S. Penkauskas, vice-pirmininku Ignas Čiulada, finansų raštininku A. Večkys, iždininku M. Bulota. Kiti komiteto nariai buvo: J. Šupetris, V. Kralikauskas, Alex Lapinskas, Antanina Šupetrienė, M. Petrik ir M. Petrikienė.

Visiems aukavusiems tariame nuoširdų ačiu! Bendromis pastangomis atlikome gražų darbą, kuris priartins mūsų pergalę ant barbariško hitlerizmo.

S. Penkauskas.

Livingston, N. J.

Gegužės 9 d., minint draugų Stanionių 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktį, rengėjai paprašė pagelbėti Sovietų Sąjungos, sykiu ir Lietuvos kovotojam medikale pagalba. Aukavo sekamai:

Po $5: A. Dulskis, J. Stanionis, V. Tyliunas ir St. Jurevičius.

Po $2: F. Naunikas, G. Žukauskas, Zutkis ir V. Skeistaitis.

Po $1: S. Mikionis, Ag. Adams, Elz. Tyliunienė, D. Gabalienė, C. Padgalskis, S. Dulinskas, J. Žilinskas, J. Kunickas, F. Kalston, A. Kvedera, G. Kudirka, A. Arlauskas, B. Skiparas, S. Laučkauskas, J. Tutis, A. Polsun, Ch. Anuškis ir J. Stočkus .

Po 50c: Bazaliauskas, Sabalionis ir Šilkienė, 40c. Viso $47.40.

Tariame visiems širdingai ačiu! **W. Tolun.**

Jersey City, N. J.

Gražus Darbas,—Aukos

Aplaikius nuo Laisvės administracijos laiškutį ir blanką rinkimui aukų bylos vedimui, kurią užvedė tūlas Grigorijevas, imtasi darbo. Darbo pasekmės geros ir Jersey City lietuviai verti didelės pagarbos rėmime dienraščio Laisvės. Į savaitę laiko aukomis, šėrais ir prenumeratomis pasiųsta Laisvei $75 ir darbas dar nėra baigtas, nėra matyta daug ir gerų Laisvės patrijotų, kurie, be abejo, savo dalį paaukos dienraščiui.

Aukavo sekami: J. B. Paserpskis, $10; A. Žavišus, užeigos savininkas, 138 Wayne St., $5; A. Žalkauskas, užeigos ir kambarių parendavojimo savininkas, 31 Brunswick St., $5; A. ir S. Matuliai, $2; P. Vasylius, G. Daugėla ir M. Sabaliauskas, po $1. J. Kačergius ir J. Merkevičius, po 50 centų. J. Draskinis 25 centus. Pirko šėrus: P. Vasylius už $10 ir A. Matulevičius už $10. Lietuvių Darbininkų Susivienijimo trečias apskritys aukavo $5, — kiti prenumeratomis.

Negana to. Pirmą dieną gegužės Bayonnėj įvyko Piliečių Kliubo bendras parengimas su rusų kliubu, kuriame dalyvavo gražus būrys publikos ir tame parengime parinkta aukų pasveikinimui Vilnies šėrininkų suvažiavimo. Surinkau $22.50.

Aukavo sekami: K. Maziliauskas $2. Po $1: A. Palson, J. Paukštaitis, S. Mekionis, J. Urbonas, J. Kirmėla, V. Damašaitis, K. Balčiūnas, M. Sabaliauskas, K. Radušis, K. Čiurlis, A. Matulis, J. Zaleckas, E. Žukauskienė, A. Kazakevičius, J. B. Paserpskis, W. Barštys, A. Žavišus ir Makutenienė. Po 50 centų: M. Pakštienė, P. Kazakevičius, J. Kirmela, J. Skiparis ir B. Kušlienė.

Reiškia, į dvi savaites laiko surinkau įvairiems mūsų judėjimo reikalams $100 ir turiu priminti, kad paprašius, paaiškinus aukų rinkimo tikslą, svečiai noriai aukavo. Gera pradžia padaryta LDS 133 kuopos susirinkime, Jersey City, kur surinkta $21 ir taip darbo pasekmės būna, tik reikia darbo, be darbo nieko nėra.

-:- -:- -:-

Gegužės 8 d. apsivedė P. Mickavičius su V. Janušiūte. Vestuvės įvyko bažnytinėje svetainėje. Svečių buvo apščiai, valgių, gėrimų pakankamai.

-:- -:- -:-

Gegužės 14, 15 ir 16 dienomis įvyko lietuvių parapijos bazaras, bažnytiniame sklepe, Lankytojų buvo nemažai.

K. Biuras.

Šiaur. Afrika. — Amerikos bombanešiai labai sužalojo nacių submarinų stovyklą Bordeaux, Francijoj.

Graikai Vis Kovoja

(Šių Dienų Knygos—Apžvalga STEPHEN PEARCE)

Pietinėje dalyje Graikijos, prie pat pakraščio, degantis žibintuvas pasirodo nakties tamsumoj; tada greitai nyksta. Submarinas jūroje mato tą šviesą, signalą, ir slenka prie kranto. Sargai pakraštyje mažame laivelyje plaukia prie submarino, gavę tris dėžutes amunicijos, grįžta atgal. Narstymas irklų staigiai prapuola bildėsyj patrolės lėktuvo inžino. Submarinas neriasi; vyrai laive irkluoja kuo greičiausiai prie kranto. Jie pasekmingai iškelia iš laivelio dvi dėžutes, pakol lėktuvas vėl pasirodo. Juos nemato.

Ir tokiais pavojingais būdais šautuvai siunčiami patriotams Graikijoje. Kartais britų ir graikų submarinai pristato reikalingus reikmenis. Kartais parašutuoti iš Amerikos lėktuvų. Nepakankamai amunicijos kenkti Ašies karo mašinai, bet jos gana trukdyti priešo pulkus.

Smulkmeniškas aprašymas Graikijos pasipriešinimo nesceniai išleistas knygoje "MIRACLE OF HELLAS," kurią parašė Betty Mason. Kaipo Columbia Broadcasting System korespondentė, autorė buvo Atenuose per karą ir okupacijos pradžioje. Ir nuo tada ji seka požeminį judėjimą per neseniai pabėgusius tremtinius ir slaptus šaltinius su Graikija.

Požeminis judėjimas, ji sako, turi glaudžius santykius su alijantų vyriausybe Cairo mieste. Nariai slaptos organizacijos vyksta į ir iš vyriausybės su visokiais planais. Daug pabėgėlių keliauja nuo vienos salos į kitą; šimtai išplaukė visai netinkamais laiveliais. Jie prisidėjo prie Hellenic (graikų patriotų) pulkų, jų laivyno ir oro jėgų, ir kuo puikiausiai dalyvavo Šiaurės Afrikos kovoje.

Darbai penkių požeminių grupių aprašyta knygoje. Šiaurėje "Major Douras" turi 6,000 vyrų. Leonidas Pappas, žilaplaukis "evzone" kapitonas, turi pulką prie Thermopylae Pass. Trečia grupė netoli Parnassus; ir ketvirta kontroliuoja Mani, netoli Sparta, po kunigu Capitano Papanicholas. Kretės narsus generolas Emmanuel Mandakas veda didžiausią ir svarbiausią armiją patriotų.

Uolose Parnassus kalno galima girdėti britų balsus. Tik pagal balsą juos galima pažinti kaipo britus, nes saulė įdeginti, sudžiūvę, jie panašūs į vietinius gyventojus. Tūkstančiai britų kareivių buvo palikti, atkirsti nuo didžiosios dalies armijos. 1200 iš Naujos Zelandijos kovoja Kretos saloje. Nors 1,000 drachmų kaucija uždėta kareiviams ir 2,000 karininkams, nei vienas britas nebuvo išduotas. Tiktai Gestapo galėjo juos surasti.

Praeitą pavasarį, vienas iš klepht patriotų buvo nacių nušautas. Tą patį vakarą vokiečių karininkai, kurie buvo dalyviai šios žmogžudystės, buvo pavogti ir nugabenti į kalnus, kur žmonių teismas nuteisė juos sušaudymui. Sekančią dieną jų be galvų kūnai buvo palikti maišuose ant komandantūros laiptų palaidojimui.

"Mirties spąstai," yra nacių vardas geležinkeliui, kuris tęsiasi per vakarų Macedoniją. Traukiniai dažnai išdinamituoti tuneliuose, ir langai išdaužyti granatomis. Vieną sykį, kada 500 graikų jaunuolių vežė į vokiečių darbo stovyklą, jų traukinys buvo užpultas. Jaunuoliai pabėgo ir prisidėjo prie kompatriotų būrio. Trokai negali važinėti naktį, nes visur pilna stulgių.

Alijantų bombardavimai puikiai pavyko, nes jie gavo slaptas radio komunikacijas, kurios nurodė, kur bombarduoti.

Žuvusių sąrašai, kurie buvo paskelbti italų aukštosios komandos praeitą pavasarį, buvo labai aukšti. Balandžio mėn. Balkanuose 1,644 užmušti; 1,180 sužeisti, 903 prapuolė. Gegužės mėn. tik Graikijoj 465 užmušti, 783 sužeisti, 78 prapuolė.

Graikijos žmonės žino, kad jų bėdos vis bus didesnės, bet nors jie labai daug iškentėjo, jie dar nepametė savo jausmo humorui. Kada vokiečiai bėgo per dykumą, darbininkai užvardino aliejaus spaudžiamos mašinos vieną dalį "Alexander" dėl britų vado Vidurryčiuose, antrą dalį — "Eisenhower," dėl Amerikos vado, ir alyvas jie vadino "Rommel."

Per žiemos mėnesius 1943 metais, kada tifas ir džiova naikino žmones, graikai kaip nors kirto atgal priešui ir jie planuoja ateičiai.

Graikai, p-lė Mason primena, galvoja terminais šimtmečių. Jie planus daro, kaip trukdyti Ašies karo pastangas ne todėl, kad jie mano, jog Alijantai įvykdins pergalę per sekamus šešius mėnesius, per metą, arba net ir per du, bet agresorius galutinai bus išvytas iš Graikijos, kaip buvo praeityje. Jie žino, kad taip turi būti.

FLIS—Common Council.

Angliakasykloj Žuvo Maikis Bertulis

Benld, Ill. — Gegužės 4 d., 1943 m., patiko skaudi nelaimė mūsų kuopos narį ir Vilnies skaitytoją Maikį Bertulį.

Velionis dirbo angliakasykloj Perry Coal Co., Gillespie, Ill. Keletą minutų prieš užbaigimą darbo puolė akmuo, pagavo nelaimingąjį ir labai drūčiai visą sutrynė.

Velionis tapo palaidotas Gillespie katalikų kapinėse, gegužės 7 d.

Velionis iš Lietuvos paėjo: Kauno redybos, Eržvilko parapijos, Džiugių kaimo. Atkeliavo į Ameriką 1906 m. ir per 37 metus išgyveno miestelyje Gillespie, Ill. Skaitydavo visada darbininkišką spaudą; mylėjo Vilnį ir remdavo pagal savo išgalę darbininkišką judėjimą, taip pat Vilnies reikalams daug yra aukavęs.

Velionis buvo nariu APLA, Susivienijus abiem draugijom, tapo nariu LDS 63 kp., Benld, Ill. Dirbo sunkiai per visą savo gyvenimą angliakasykloje ir prigulėjo Progresyvių Mainierių Unijoj, lokale 34.

Velionis buvo vedęs ir išaugino pavyzdingai šeimyną. Nelaimė patiko sulaukus 58 metų amžiaus. Atsiskyrė nuo šio pasaulio palikdamas dideliam liūdėsyje mylimą moterį Oną, vieną sūnų Juozą, marčią Oną, tris dukteris: Petronę, Veroniką ir Matildą, du žentu, Džimį Grendonį ir Roman Bradley ir visą dvyliką anūkų. Lietuvoj likosi brolis Juozas ir sesuo Petronė.

Užbaigęs vargus šiame pasaulyje ilsėkis, drauge, ramiai šioj svetimoj žemelėj! Mes, LDS 63 kp. nariai reiškiame didžią užuojautą likusiai šeimynai.

Wm. Mickalites.

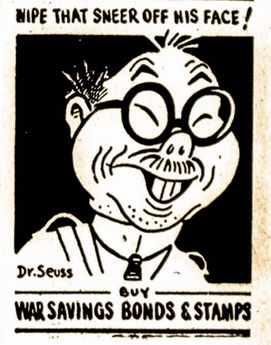

4-7-43

ŽMONĖSE

MAKSIM GORKI

36

(Tąsa)

Geriausiai pasakodavo Natalija Kazlauskienė, moteris trisdešimties su viršum metų, skaisti, tvirta, su pašiepiančiomis akimis, kažkokiu ypatingai lanksčiu ir aštriu liežuviu. Draugės visuomet su ja skaitydavosi, klausdavosi jos patarimų visokiuose reikaluose ir gerbdavo ją už vikrumą darbe, už tvarkingą rėdymąsi, užu tai, kad ji dukterį leido į gimnaziją mokytis. Kai ji, sulinkusi, sunkiai nešdama dvi pintines šlapių skalbinių, leisdavosi nuo kalno slidžiu taku, ją linksmai sutikdavo, rūpestingai klausinėdamos:

— O kaip dukrelė?

— Nieko, mokosi, Dievui dėkui!

— Pamatysi, — bus ponia?

— Tam ir mokiu. Iš kur gi ponai, išpuoselėti, išlepinti? Vis iš mūsų pačių, iš kur gi daugiau? Kuo didesni mokslai, tuo ilgesnės rankos, daugiau paims; o kas turtingesnis, tas ir teisingesnis.... Dievas siunčia mus žemėn kvailučiais vaikais, o grįžt reikalauja protingais seniais, vadinasi—reikia mokytis!

Kai ji kalbėdavo, visos tylėdavo, įdėmiai klausydamos sklandžios, įtikinančios kalbos. Ją girdavo į akis ir už akių, stebėdavosi jos patvarumu, protu, bet nė viena nedrįsdavo ją pasekti. Ji apsiuvo rankoves ruda batų aulo oda,—ir galėjo neberaityti ir nebesušlapti rankovių. Visos sakė, kad ji gerai sugalvojusi, bet nė viena neapsidarė to pati sau, o kai aš taip prisitaisiau, — mane išjuokė.

— Ak, tu gi iš bobos mokiesi?

Apie jos dukterį kalbėdavo:

— Didelis čia daiktas! Na, viena ponia bus daugiau. O juk gali ir nepabaigusi mokslų numirti...

—Taipgi ir mokytieji negi kažin kaip gyvena; štai Bachilovo duktė mokėsi—mokėsi ir pati į mokytojus išėjo, na, o jeigu jau mokytoja, vadinas — su rūtelėmis...

— Žinoma, vesti ir bemokslę galima, kad tik būt dėl ko vesti...

— Bobos protas ne galvoje....

Būdavo keista ir nejauku klausyti, kai jos pačios apie save kalbėdavo taip begėdiškai. Aš žinojau, kaip kalba apie moteris matrosai, kareiviai, griovakasiai, aš buvau matęs, kaip vyrai visuomet giriasi vienas kitam savo gudrybėmis, suvedžiojant moteris, savo patvarumu, su jomis suėjus; aš jausdavau, kad jų santykiai su "bobomis" nedraugiški, bet beveik visuomet jų pasakojimuose apie jų pergales, draug su pasigyrimu, skambėdavo kažkas, kas liesdavo man manyti, jog jog tuose pasakojimuose pagyrų ir prasimanymų yra daugiau, negu tiesos.

Skalbėjos nepasakodavo viena kitai apie savo meilės nuotykius, bet visuose jų pasakojimuose apie vyrus aš jusdavau pajuokiantį, piktą jausmą ir manydavau, kad gal gi ir iš tikrųjų tiesa, kad: moteris — jėga!

— Sukis, kaip nori, veiki, ką nori, o moters neišvengsi, pas ją ateisi, — pasakė kartą Natalija,— o kažin kokia senutė užkimusiu balsu sušuko jai:

— O kur gi daugiau? Nuo Dievo ir tai pas mus ateina, vienuoliai, tie, atsiskyrėliai....

Šitos kalbos ties verkšlenančiu upeliu, teležyjimas šlapiais skudurais giliame griovyje, nešvarioj eketėje, kurios net žiemos sniegas negalėdavo uždengti savo švaria danga; šitie begėdiški, pikti pašnekėsiai apie paslaptis, apie tai, iš kur visos giminės ir tautos, sukeldavo mnyje baugų pasibiaurėjimą, varydami mintis ir jausmus šalin nuo "romanų", įkyriai supusių mane; su "romano" sąvoka manyje tvirtai buvo susijęs vaizdavimasis nešvarios, ištvirkusios istorijos.

(Bus daugiau)

"Klausyk, Godfrejau, jeigu tu manai šią tarnybą apleisti ir eiti dirbti į karo pramonę, tai žinok, kad tau reikės nešioti nešvarios overalls. Man tėvas sakė, kad, jei tu pasiliksi pas mus tarnauti, tai jis tau duos savo geriausią eilinę."

Amerikos Studentai Mitinguoja

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

tomi iš darbų, iš profesijų, iš kitokių svarbių įstaigų, tuomet jie atvirai pasisakys esą komunistais. Nes jeigu kurie komunistai nesisako esą komunistais, tai tik dėlto, kad tam tikruose darbuose, tam tikrose įstaigose tūli tik ir laukia to, kad galėjus komunistus persekioti. Antra vertus, vaikščioti komunistams ir girtis, kad jie esą komunistai, neišpuola, kaip neišpuola demokratams bei republikonams vaikščioti ir tuomi visur reklamuotis.

Max Weiss podraug pastebi, kad šiuo metu visoje eilėje kolegijų studentai komunistai palaiko savo Jaunųjų Komunistų Sąjungos kuopeles atvirai ir jų veikla gauna didžiausio pritarimo studentuose. Net į šitą pačią studentų konferenciją City College, Hunter College, Radcliffe studentai išrinko komunistus studentus savo delegatais, — išrinko, gerai juos pažindami kaipo komunistus ir Jaunųjų Komunistų Sąjungoje veikėjus!

Taigi Weiss mano, kad šį anti-komunistinį studentų konferencijos nutarimą studentai atmes, kai jiems teks tuo klausimu pasisakyti.

M. Pls.

Ant nekurių blankų vardai buvo sunkiai išskaitomi, nes bevartojant blankos yra sulūžusios ir užrašai susiteršę nuo vartojimo. Kurie vardai pasirodytų neteisingai įrašyti, rinkėjai ar vardų savininkai, patikrinę, pataisę, perduokit komiteto bile nariui. Nes visi aukotojų vardai bus perrašyti į švarias, naujas blankas ir persiųsti centraliniam komitetui, kaipo dokumentas. Todėl būtų pageidaujama, kad visi aukotojų vardai būtų teisingai įrašyti.

M. K. Sukackienė.

Šiaur. Afrika. — Amerikos bombanešiai, atakuodami italų uostą Trapani, Sicilijos saloj, susprogdino ir vieną fašistų laivą.

Bostono ir Apylinkės Žinios

Turėsime Daug Svečių

Gegužės 23 dieną, So. Bostone įvyks Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Apskričio konferencija. Konferencija prasidės dešimtą valandą iš ryto, tad vietiniai delegatai nesivėluokite, kad iš kitur atvažiavę nepadarytų mums sarmatos.

Ši konferencija turės būti svarbi, nes mes dabar gyvename tokį momentą, kokio žmonija dar nėra gyvenus ir vargiai kada gyvens. Dabar nereikia kartoti, kad mumis palietė baisus karas, bet reikia ruoštis prie jo užbaigos. Visgi jis kada užsibaigs, mūsų jaunuoliai grįš atgal į namus, o jie sugrįš jau ne tokiais, kokiais išvažiavo. Turi būti paruošta dirva, kitais žodžiais tariant, pakinkyti juos į darbą, nes nėra abejonės, jog tam darbui jie bus tinkami. Tai kaip sykis dabar tik ir laikas apie tai pagalvoti.

Kitas dalykas, konferencija turės pagalvot apie vieną svarbų dalyką, o tas dalykas, tai pradėti ruoštis prie ateinančio LDS Seimo, kuris įvyks ateinančiais metais Bostone. Aišku, kad vieni bostoniečiai nepajėgs tinkamai prisiruošti, čia turės būti pakinkytas visas apskritys.

Po konferencijai, šeštą valandą, bus vakarienė ir visi su svečiais turėsime progą draugiškai pasikabėti.

Kaip sau nenorite, bet į šią vakarienę turėtų ateiti ne tik vyrai, bet ir moterys-šeimininkės, kad paimti pavyzdį iš vakarienės šeimininkių, kaip jos gali iškelti didžiausią puotą, dabartiniais laikais, kuomet mes sakome, jog viško stoka. Man būnant vakarienės komisijoj ir šeimininkių mitinge, kur jos aptarė prisiruošimą, tai net seilės varvėjo apie tuos skanumynus. Suskaičiau, kad vakarienė susidės iš apie dvidešimt atskirų dalykėlių, o tikietas į vakarienę, tik vienas doleris.

Pamatykime Tarptautinį Sąskridį

Birželio 6 d., Bradford Viešbutyj įvyks tarptautinis koncertas. Šiame koncerte dalyvaus atskirų tautų vienetai savuose kostiumuose, įskaitant ir lietuvius. Lietuvių principalė dainininkė bus iš Brooklyno Ramoškaitė.

Prasidės 2 val. po pietų. Įžanga tik 55c.

Beje, dabar draugės-gai platina šio koncerto tikietus. pirkite iš kalno, nes vėliau pritruks ir reiks gailėtis.

Jaunutis.

Pittsburgh, Pa.

Svarbus Posėdis

Pittsburgh Lietuvių Vienybės Komitetas Karo Laimėjimui šaukia savo posėdį, sekmadienį, gegužės 23 dieną, 2 val. po pietų, LDS 160 kuopos name, 1320 Medley St., N. S. Pittsburgh.

Paprastai sekretorė šaukdavo susirinkimus atvirutėmis, bet kai kurie nariai nepribūna ir nepraneša priežasties. Kiti nariai, atėję laiku į susirinkimą, turi laukti ir paskui nesulaukę, suvėluotai atidaryti susirinkimą. Tokia padėtis nepakenčiama ir ji kenkia tam prakilniam darbui. Todėl, pereitame komiteto posėdyje likosi du nariai prašalinti už nesilankymą į susirinkimus, būtent, K. Lukas ir P. Martin. Į jų vietą išrinkta D. Lekavičius ir K. Kairys. Ir kurie pirmiau nesilankė, jeigu jie neatsilankys ir į šį susirinkimą, tai ir jie bus prašalinti iš komiteto. Todėl visi nariai dalyvaukite, o kuriems aplinkybės neleidžia tą padaryti, tai praneškite apie tai.

Žinote, draugai ir draugės, kad prieš mūsų komitetą darbas yra didelis ir reikia dirbti ne juokais. Kurie negali lankytis į komiteto posėdžius, tai tie privalo atlikti kitus darbus, o jų vietoj reikia padėti tuos, kurie tam darbui galės padėti. Taipgi, komitetas kviečia kuopų ir draugijų valdybas ir veiklius narius dalyvauti mūsų posėdyje, jeigu tik jums laikas ir aplinkybės leidžia. Mūsų posėdžiai įvyksta prie atdarų durų.

H. Kairienė, Sekretorė.

Philadelphia, Pa.

Pasveikinimas Vilnies Suvažiavimui

Mes, iš Phila. lietuvių organizacijų, kuopos ir pavieniai, sveikiname Vilnies dalininkų suvažiavimą su $40.50.

Kad mūsų spauda šiuo karo laiku yra nepavaduojama, tai tą labai aiškiai pasako mūsų priešai - smetonnaciai išleistame savo lapelyje — "Lietuvai Vaduoti Sąjunga."

Mūsų spaudą dabar reikia stiprinti labiau, negu kada pirmiau. Fašistai permato savo pragaištį; o mes permatome pergalę.

Stiprinkime savo spaudą, organizacijas ir daugiau veikim karo pergalei. Vilnis ir Laisvė yra mūsų sąmoningų lietuvių tvirtovės, kurių bijosi smetonnaciai, feikeriai Naujienų, ir Keleivio "socialistai;" Nauj. Gadynės trockistai ir Draugas —Darbininkas Romos papos pakalikai.

Šių organizacijų kuopų ir pavienių sekančios aukos:

Aukavo po $5: ALDLD 10 kp., Veikiantis Komit., LDS 5 kp.

Po $1: A. J. Smitas, P. Puodis, A. J. Pranaitis, J. Lasutis, J. Kuržinskas, M. Milleris, J. Vogonis, J. Gružauskas, B. Lamsargienė, J. Rainys, M. Butvila, R. Merkis, J. Bender, E. Mulakiutė, J. Masionis, A. Bakšys, Stanionis, L. Balukevičienė, K. Žilinskas, M. Mitchell, A. Degutis, S. Reikauskas, P. Walant, T. Bačanskienė ir J. Rudolph.

Po 50c: P. Pelėnas, V. Palepienė ir F. Oleikis.

Viso $41.50.

A. J. Smitas.

Worcester, Mass.

Worcesteriečiai Gražiai Pasirodė Ambulansų Fondo Vajuj

Kuomet pažangūs Mass. valstijos lietuviai nusitarė sukelti 6,000 dolerių nupirkimui ambulansų Amerikos Raudonajam Kryžiui, lietuvių daliniams Sovietų Sąjungoje ir Sovietų Sąjungai, paskirta suma tapo sukelta žymėtinai trumpu laiku. Tas liūdija, kad Mass. valstijos kolonijų geros valios lietuviai nuoširdžiai parėmė šį savo darbuotojų planą ir laike 3 mėnesių tapo sukelta reikalinga suma.

Tiesa, pagal didumą kolonijų, mes, worcesteriečiai, turėjome būti antroj eilėj, reiškia, sekanti po Bostono su jo apylinkėm. Bet mūsų darbštieji kaimynai montelliečiai nieku daugiau, kaip tik savo originališku darbštumu pastūmė mus į trečią vietą. Nors nesmagu, bet "smūgis" duotas mums, worcesteriečiams yra teisingas ir turime jį priimti, nes jis mums priklauso, o montelliečiams, savo darbštiesiem kaimynam, siunčiame didelį Bravo!

Kiek girdėjosi iš komiteto, tai gal trečiam ambulansui (Raudonojo Kryžiaus) reikės didesnės sumos pinigų, negu buvo iš pradžios manyta. Mat, kainos yra iškilusios abelnai ir Amerikos ambulansas kainuos virš 2,000 dolerių. Čia mes, worcesteriečiai turėsime progą atgauti savo pralaimėtą garbę.

Paskutiniame ambulansų fondo parengime, 18 d. balandžio, aukos:

P. Shušas $20, S. Bakanauskas $5, J. Karsokas $5.

Po $2: J. Pigaga, H. Balarickas, Mrs. J. Jakaitienė, A. Kregždys, J. Losyn, P. Rutkiavičia, P. Skers, T. ir M. Krapai.

Po $1: J. Norvaiša, J. Palionis ,J. Dranginis, V. Trakimas, A. Brazauskas, M. Stankūnienė, J. Petkūnas, J. Raulušaitis, J. Grulo, V. Seilius, P. Griniavičienė, F. Balčiunas, J. Kiela, J. Ješliavičia, A. Vosilienė, J. Baciavičienė, M. Brann, A. Kabašinski, P. Kalanta, O. Sidarienė, V. Keršulis, C. Jeseliunas, K. Kosulis, J. Ulyck, S. Krupski, K. Mikelionis, K. Valentukiavičia, N. Kudarauskas, K. Bagoras, J. Baguči, B. Braslauskas, J. Juodaitis, S. Janulis, J. Skeltis, P. Banionis, N. Meškus, O. Serdienė, B. Valančiauskienė, B. Mizara, P. Sadauskas, A. Dvareckie, E. Anioliauskaitė, M. Žukienė, B. Bernotienė, S. Lazarof, M. Mozurkienė, Mr. Grikštas, F. Mozry, Armijonas draugas.

Po 50c: J. Kižis, J. Davidonis, K. Daugėla, J. Martušis, K. Dirvialis, J. Ulida, P. Labanauskas, B. Kukauskas, P. Jucius, P. Čiras, V. Kielienė, J. Urbonas.

No. 352 Blanka Per A. Balčiūnienę

A. Balčiūnienė $25, F. Repšys $10, E. Šiupėnas $5, P. Jelskis $10.

No. 354 Blanka, Per J. Raulušaitį

Tatman and Park $10, Table Talk Pastry $5, American Coal and Coke $3, United Dairy, Inc. $2.50, Darling Rhodes Co. $2.50, Antonio Salon $2.50.

Po $2: Chas. T. Tagman, W. J. Maloy, Doherty Coal Co., W. F. Manning.

Po $1: Alice Stankus, Barbara Patterson, A-1 Sheet Metal Works, Al. Hirshburg, E. B. Powers, Henry George. Draugas 50c.

No. 434 Blanka Per T. Krapą

Simon Pastuchka $5, J. Kairis $5, F. Kazlas $2.

Po $1: J. F. Neville, J. Grossman, C. S. Cotto, M. Bral. A. Zinkus, B. Krapas, S. Smith, V. Elinskas, J. Katz, M. Varanecki, Alice Martin, M. Booth, Kelly Sq. Bar, W. C. Stephan, H. H. Palmer, J. Kairaitis, W. žėkus, J. Jonaitis, W. A. Mikailietis.

No. 353 Blanka Per E. Aniolauskaitę

Albert Tursky, U. S. Army, $1; Birutė Tursky, $1; Jieva Aniolauskaitė, $2; M. Skralskis, $2; M. Latvis, $1; Mrs. A. Dvareckas, $1; Mrs. F. Clark, $1.

No. 427 Blanka Per A. Sidarienę iš Hudson, Hass.

Po $1: Mr. T. Orlauskas, Anella Polatic, Ralph Zulon, Katrina Parednis, M. P. Rožėnas.

Po 50c: J. Yeškiavičia, M. Kurgonas, M. Vinukas, A. Unis, G. Bratkom, P. Vaitiekūnas, H. N. Hasterud, Anna Zanow, F. Bukatuk, A. Tamošiūnas.

Po 25c: K. Grigas, A. Coop, A. Jankus, J. Shapiro, K. S. Baranowsky, U. Seiletuts. A. Dulok 20c.

Laike judamų paveikslų, 18 d. balandžio, aukotojų sąraše petanti vardai J. Karsoko $5 ir J. Jokaitienės $2 yra įplaukę ant No. 350 blankos per S. Janulį. Taipgi draugė A. Dvareckienė anksčiau buvo aukavusi $10, o per įvykusią perrašinėtojų klaidą buvo pagarsinta tik $5 vietoj $10.

Su šia atskaita ambulansų fondui Worcesterio komitetas perdavė **$1,130** (vienuoliką šimtų ir tris dešimts dolerių).

Dienraščio Laisvės Naudai

PIKNIKAI

Didieji Lietuvių Piknikai Šiemet Bus

Liepos 4 July

Klaščiaus Clinton Park

Betts ir Maspeth Ave., Maspeth, L. I.

Rengia Dienraščio Laisvės Bendrovė

♦●♦

Bostono Apylinkės Atydai

Liepos 18 July

KEISTUČIO PARK

EAST DEDHAM, MASS.

Rengia Bostono Apylinkės Lietuvių Pažangiųjų Organizacijų Apskričiai

BALTIMORE, MD.

Didelis Visų Lietuvių

PIKNIKAS

Rengia ALDLD 25 Kuopa, Baltimore, Md.

Naudai Dienraščio Laisvės

Įvyks Sekmadienį

GEGUŽĖS 30 MAY

BUS JOHN ZILLIS VIETOJE

2902 Annapolis Road

KALBĖS D. M. ŠOLOMSKAS

iš Brooklyn, N. Y.

Šiame piknike turėsime įvairių žaislų, už kuriuos bus duodama dovanos

BUS GĖRIMŲ IR VALGIŲ

Taipgi muzika linksmai praleisti laiką

Kviečia Visus Rengimo Komisija.

Kelrodis: Pasiekti vietą galima gatvekariu No. 17, kuris vadinasi Westport Car. Važiuokite iki pabaigai gatvekario linijos. Išlipę eikite tiesiai tuo pačiu keliu iki viršui paminėtos vietos.

Premjeras Churchill Sako: Pirmiausiai Turime Sutriuškint Hitlerininkus

(Tąsa nuo 1 puslapio)

nė imperija lygiai, kaip ir kapralo Hitlerio strategija.

Ašies nuostoliai

Savo ekskursijose Afrikoj (taigi ir Ethiopijoj) šiedu diktatoriai prarado 950,000 savo kariuomenės, kaipo užmuštų ir nelaisvėn paimtų. Apie 2,400,000 tonų jų laivų tapo nuskandinta ir beveik 8,000 lėktuvų sunaikinta, neskaitant daugybės sužalotų jų laivų ir lėktuvų.

Priešai taipgi neteko 6,200 kanuolių, 2,550 tankų ir 70,000 trokų.

Sovietai Tebeneša Didžiausią Karo Sunkenybę

Nė vienai minutei, tačiau, mes neturime užmiršti, jog **pačią sunkiausią karo naštą ant žemės tebeneša Rusijos armija.** Dabartiniu laiku rusai **savo fronte atremia ne mažiau kaip 190 vokiečių divizijų ir 28-nias priešo papėdininkų divizijas** (rumunų, vengrų, italų ir kt.).

Pripažįstant mūsų laimėjimus, visuomet patartina išlaikyti proporciją; todėl aš primenu šiuos skaitmenis vokiečių jėgų, sustatytų prieš Rusiją, kad **galėtume palyginti su apie 15 priešų divizijų, kurias mes sunaikinome Tunisijoj per kovą, kurioje buvo apie 50,000 mūsiškių užmušta, sužeista ir nelaisvėn paimta. Šie skaitmenys dalinai nurodo (palyginamąjį) dydį pastangų, kurias rusai daro, ir mūsų skolą, kurią mes esame kalti Rusijai.**

Labai galimas daiktas, jog neužilgo ir vėl įvyks jėgų išbandymas tarp vokiečių ir rusų armijų. **Rusija jau yra padarius tokių žaizdų kariniam vokiečių organizmui, kurios, aš manau, galų gale, pasirodys mirtinos priešui. Bet Hitleris, neabejotinai, ruošiasi didžiausiam gembleriškam savo pasimojimui — trečiam bandymui pakirst širdį ir dvasią ir sunaikint ginkluotas jėgas tos galingosios tautos, kurią jis jau du kartu bergždžiai šturmavo. Jam ir dabar nepavyks.**

Mes turime daryt viską, ką tik pajėgiame, kas yra išmintinga ir praktiška, kad nuimt daugiau sunkenybės nuo Rusijos 1943 metais.

Aš nenoriu net prisimint apie tai, kad karas jau esąs laimėtas arba greitai pasibaigsiąs. Kad jis bus laimėtas, tai aš esu tikras, bet kaip ir kada, to negalima numatyt; juo mažiau tatai galima išpranašauti.

Priešas vis dar tebėra išdidus ir galingas. Jis sunkiai tepasiekiamas. Jis dar tebeturi milžiniškas armijas, didžiulius reikmenų šaltinius ir labai svarbius strateginius plotus.

Yra dar vienas pavojus. Tas pavojus tai perilgas karo pratęsimas. O Vokietijos ir Japonijos didžiausia viltis juk yra tame, kad karas nuvargintų demokratijas, kad jis joms nusibostų, ir kad galima būtų suskaldyt jų jėgas.

Lenkai Darbininkai Remia Sovietų Politiką Link Lenkų Ponų

Kuibišev, Sov. — Keli tūkstančiai lenkų darbininkų, dirbančių amunicijos fabrikuose sovietiniame Samarkande, Vidurinėje Azijoje, suruošė didelį mitingą praeitą savaitę ir nubalsavo pilnai užgirt Sovietų vyriausybės žingsnį, kuriuom jinai sutraukė diplomatinius ryšius su emigracine lenkų ponų valdžia Londone.

Įvairiuose kituose miestuose ir kolektyviuose ūkiuose lenkai darbininkai taip pat užgyrė Sovietų pertraukimą ryšių su reakciniais lenkų valdininkais Londone.

90 PROC. HOLANDŲ STUDENTŲ PRIEŠ NACIUS

Berne, Šveic. — Čia atėjęs hitlerininkų laikraštis Essener National Zeitung rašo, jog 90 procentų visų Holandijos studentų atsisakė pasirašyt ištikimybės pareiškimą nacių valdžiai. Taigi 14,000 holandų studentų pasirodė neištikimais vokiečiams.

Naciai liepė Holandijos studentams susirašyti darbams. Bet kad studentai neklauso, tai hitlerininkai juos medžioja. Tokiu būdu jau suimta ir į sunkiuosius verstinus darbus pasiųsta 4,000 holandų studentų.

Sunaikinta dar Tuzinai Japonų Lėktuvų

Australija, geg. 20. —Amerikiečiai ir australai lakūnai per paskutinę savaitę sunaikino bei pavojingai sužalojo dar 62 japonų lėktuvus.

Talkininkų bombanešiai vėl kirto smūgius japonų lėktuvų aikštėm Timor ir kitose salose.

Newark, N. J.

Vieša Padėka

Gegužės 9 dieną, Livingstone, pas draugus Tiliunus buvo surengta parė paminėjimui mūsų 25-kių metų vedybinio gyvenimo sukakties. Parė buvo surengta surprizu. Joj buvo parinkta svarbiems reikalams aukų ir suteikta mums smagumo, malonių linkėjimų ir brangių dovanų.

Mes tariame nuoširdų ačiu surengusiems šią parę ir visiems atsilankiusiems. Priimkite mūsų abiejų didelį dėkui!

J. ir A. Stanioniai.

Apsigavo

Visą valandą laiko tylėdami vienas prieš kitą išsėdėjo traukiny du keleiviai. Tada vienas staiga prabilo:

— Aš visados maniau, kad mano ausys pradeda užkursti ir dabar galutinai įsitikinau. Štai visa valanda tu į mane kalbi, o aš negirdėjau nei vieno žodžio.

— Nieko panašaus, —atsako antrasis. — Aš tau nieko nesakiau ir nekalbėjau. Aš tik gumą gromuliavau.

Pittsburgh, Pa.

Mūsų ir Apylinkės Veikla

Lietuvių Vienybės Komitetas Karo Laimėjimui pradeda gauti žinių apie geresnę darbuotę kolonijose. Šis komitetas nusitaręs sukelti aukų nupirkimui dviejų ambulansų, vieno Amerikos Raudonajam Kryžiui, o kito Lietuvių Pulkams eilėse Raudonosios Armijos.

Draugai ir geros valios žmonės širdingai atsiliepė į mūsų darbą Ambridge, Pa. miestelyje. Minėtos kolonijos draugai neturėjo net savo atstovų mūsų konferencijoj, vasario 28 dieną, bet aukomis patys pirmieji taip gausiai atsiliepė. Rinkime aukų pasižymėjo jauna darbuotoja **Anna Evalga,** LDS 147 kuopos narė.

Štai aukavusių vardai: D. Blažinskas aukavo $11. LDS 147 kuopa $10, John Briedis $2. Po $1 aukavo: P. Kavaliauskas, J. Kavaliauskienė, L. Vasiliauskienė, M. Raulinaitienė, Sofija Contray, J. Povilaitis, K. Vasiliauskas, K. Adimaitis, J. Waslausky, Jr., K. Gegužis, A. Evalgienė, Andrew Ardaus, A. Urbonas ir A. Steponavičius. Po 25 centus aukavo: R. Gelgauskienė ir A. Juškaitienė. Tokiu būdu iš Ambridge ir Aliquippa aukų gauta $37.50. Širdingai ačiu aukavusiems ir rinkėjai.

Visų draugų ir draugių prašau siunčiant aukas išrašyti čekius komiteto iždininko vardu, kaip nurodyta ant bankų, tai yra, **L. Kabakeris** ir siųskite sekretorės vardu ir antrašu: **H. Kairys, 1254 N. Franklin St., Pittsburgh, Pa.** Gi kada sekretorė gaus jūsų čekį, tai įrašys į knygas ir ji perduos iždininkui. Visus ir visas raginame dar nuoširdžiau darbuotis tam prakilniam tikslui.

H. Kairys,
Komiteto Sekretorė.

KRISLAI

(Tąsa nuo 1 pusl.)

Fašistinės Ašies nugarkaulis yra hitlerinė Vokietija. Tą nugarkaulį reikia pirma nulaužti.

Tiesa, reikia sykiu mušti ir Japoniją, bet teisingai karas vedamas, kai didžiosios jėgos atkreiptos prieš Vokietiją. Sutriuškinus Vokietijos karinę mašiną, Jungtinės Tautos bendromis jėgomis greitai apsidirbs su Japonijos imperialistais.

Gerai, kad prezidentas Rooseveltas neklauso tokių Chandlerių.

Jau daugiau pasigirsta balsų apie ruošimąsi atžymėti dviejų metų sukaktį nuo vokiečių užpuolimo ant Sovietų Sąjungos. Sukanka du metai nuo užgrobimo Lietuvos per nacius.

Visur kas nors tuo klausimu reikia suruošti. Kiek galima, tokiuose parengimuose reikia sukelti pinigų dėl pasiuntimo dovanų lietuviams kovotojams.

Bet kai kur teko pastebėti, kad draugai yra nusitarę prisidėti prie tarptautinių tuo reikalu parengimų. **Gerai prie jų prisidėti, bet reikia pasirodyti ir atskirai: tai yra, suruošti ką nors vieniems lietuviams.**

Dalykas tame, kad į tarptautinius parengimus daugelio lietuvių nesukviesi. Nueina tiktai keli. Kiti neturi progos prisidėti prie to darbo.

Gražioji Lytis

—Teta, aš norėjau tavęs paklausti vieno dalyko, bet nedrįstu. Bijau, kad gali pykti.

— Gali drąsiai klausti, Jonuk, nepyksiu!

— Tai pasakyk man, tetule, ar tu irgi priklausai "gražiajai lyčiai"?

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

CLEVELAND, OHIO

Šeštadienį, geg. 22 d., įvyks LLD 22 kp. parengimas. Kviečiame visus dalyvauti, linksmai praleisti laiką. Galėsite lietuviškai pasišokti. Pelnas no parengimo eis šių dienų svarbiems reikalams. Turėsime skanių gėrimų ir užkandžių. Pradžia 8 v. v., antrašas — 1272 E. 71st St., netoli Superior Ave. (119-121)

SHENANDOAH, PA.

ALDLD susirinkimas įvyks geg. 23, 2 val. dieną, 211 W. Coal St. Prašome visus narius dalyvauti ir atsivesti naujų, nes yra daug svarbių dalykų aptarti. Kurie dar negavote šių metų knygą, tai galėsite gauti. — P. Eidukevičius, Fin. Sek. (119-121)

ELIZABETH, N. J.

LDP Kliubas ruošia šokių vakarėlį, Šeštad., gegužės 22 d., 7 v. v., 408 Court St. Kliubiečiai kviečia vietinius ir iš apylinkės lietuvius dalyvauti, smagiai praleisite laiką. — Kom. (119-121)

STAMFORD, CONN.

Prašome visus geros valios lietuvius, vietinius ir iš apylinkės dalyvauti prakalbose, geg. 23 d., 3 val. d. Horticultural Hall, 43 Forest St. Kalbės buvęs caro generolas Victor Yackhontoff. Taipgi dalyvaus ir kiti geri kalbėtojai. Dalyvaus ir Sovietų jūreiviai prakalbose. Ruošia United Slavonic American League. (119-121)

HARRISON-KEARNY, N. J.

ALDLD 136 kp. rengia linksmą vakarėlį, sekmadienį, 23 d. geg., 15-17 Ann St., Harrisone. Pradžia 2 val. dieną. Įžanga veltui. Bus gėrimų ir užkandžių, taip pat ir muzika šokiams. Pelnas visuomet aukaujamas geriems ir teisingiems reikalams, kurių šiuo tarpu turime labai daug. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti, linksmai praleisti laiką. — Kom. (119-121)

12-TO APSKRIČIO ALDLD KUOPŲ ATYDAI

ALDLD 12-to Apskr. pusmetinė konferencija įvyks geg. 23 d., 11 v. ryto. Liet. Kliubo salėje, 325 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa. Kviečiame delegatus-tes laiku pribūti, nes turėsime daug svarbių reikalų atlikti. — Valdyba. (119-121)

Albany, N. Y. — Planuojama užtemdymai (blackouts) ne tik atskiruose valstijos miestuose, bet ir ištisoj New Yorko valstijoj tuo pačiu laiku.

MAISTO IR VITAMINŲ KRAUTUVĖ

1. VITAMINS FOR VICTORY-B-COMPLEX tabletėlės; susideda iš šių vitaminų: A, D, C, B-1, B-6, G. E. Biotin, Calcium, Phosphorus, Iodine, Iron, ir Food Copper.
2. PHOSPHO-B tabletėlės nervų sustiprinimui dėl tų, kurie jaučiasi nervuoti.
3. SCDEOM tabletėlės, kurie kenčia Rheumatizmo, Arthritis, Neuritis skausmus del trūkumo kūne mineralinių druskų.
4. N-56 CA-83 tabletėlės del peptic Ulcers, Gastritis. Palengvina skausmus ir sumažina viduriuose gazus ir tokiu būdu duoda progą opai gyti.
6. P. B. LAX tabletėlės geriausia rūšis nuo vidurių užkietėjimo.
Taipgi reikalingi agentai visuose miestuose del P.B. LAX pardavinėjimo.
8. LACTO-DEXTRIN del tų kuriem darosi visoki rūgimai ir nemalonumai po valgių.
Maistą ir Vitaminus siunčiame paštu į visus kitus miestus. Rašykite arba kreipkitės asmeniškai.

VITAL HEALTH FOODS
465 LORIMER STREET BROOKLYN, N. Y.

NOTARY PUBLIC

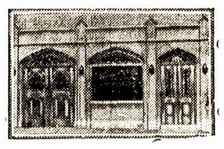

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
PUIKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYČIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI
660 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

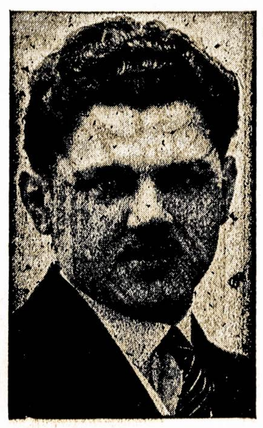

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Telefonas Poplar 4110

BŪKITE AMERIKOS PILIEČIAIS
Įsigykite šią naudingą knygelę:
KAIP PATAPTI AMERIKOS PILIEČIU IR SUPRASTI DEMOKRATIJOS VEIKIMĄ
Pilietybės pamokų nauja knygutė, "The Basic Principles of Democracy and Citizenship," parašyta adv. Charles P. Kal, yra sustatyta geriausioje ir praktiškiausioje formoje, į kurią įeina daug iliustracijų, ir taip pat 92 klausimai su atsakymais anglų ir lietuvių kalbose.

Adv. CHAS. P. KAL Knygelės Autorius

KAINA 35c.
Mokestį galitę prisiųsti U. S. pašto stampomis 5c. arba 3c. vertės, viso už 35 centus.
Reikalaudami rašykite:
LAISVĖ
427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

CHARLES BARBER SHOP
UP-TO-DATE
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts
BROOKLYN
Geral Patyrę Barberiai

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: HUmboldt 2-7964
530 Summer Avenue
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8.
Nėra valandų sekmadieniais.

LIETUVIŠKAS
TRAKTYRIUS
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
Vynų ir Degtinės
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
Juozas Levandauskas
Graborius—Undertaker
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N.Y.
NIGHT—HAvemeyer 8-1158
Tel. STagg 2-0783

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
Laidotuvių Direktorius
Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių.
VELTUI ŠERMENINĖ
(KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

Jei pirksi bonus — mums ir viso pasaulio žmonėms rytojus bus šviesus

Green Star Bar & Grill
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį
Turime Gerų Vynų ir Degtinių

Atsilankite pas mus šį vakarą
459 GRAND ST.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EV. 4-8698

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto. Nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
★ ★ ★
Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuos turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

Naudokitės Gera Proga
Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialį pasiūlymą savo seniems ir naujiems pacijantams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.
30 Dienų Nuolaida

Akiniai už $7.50
Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už $7.50.
STENGER & STENGER, Optometrists
394-398 Broadway Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Lankėsi A. Litvinas

Gegužės 19-tos vakarą pas mus buvo atsilankęs karys Antanas Litvinas, chicagietis veikėjas, buvęs LDS vice-prezidentas. Jis šiuo tarpu tarnauja New Yorko apylinkėje. Kadangi liuoslaikį turėjo neilgą ir patakė vakaro laiku, tad ne daugeliui iš mūsų teko su Antanu matytis. Grupė LDS merginų buvo susirinkusios į savo mitingą ir su jomis svečias praleido vakarą.

Antanas gerai atrodo ir gerai laikosi. Kaip kad būdavo pasiryžusiai veikia organizacijose, taip pat pasiryžusiai laukia progos kirsti smūgį fašizmui, nori pagreitinti pergalę ant fašizmo ir priartinti taikos dieną. Antanas jau pirmiau kovojo prieš fašizmą Ispanijoj.

Nepamiršta ir Lietuvos Reikalų

Po didžiojo Jurginės bankieto (šeštadienį, geg. 15 d.) keletas draugų buvo sustoję pas Liepus (Brooklyne). Ten prisiminta ir sunkioji Lietuvos žmonių buitis po hitleriniais okupantais; prisiminta mūsų narsūs kovotojai už Lietuvos laisvę Tarybų Sąjungoje; prisiminta, kad birželio 22 dieną sukaks lygiai du metai, kai hitlerininkai klastingai užpuolė Lietuvą ir visą Tarybų Sąjungą. Todėl kai kurie iš sueigėlės dalyvių nusitarė šia proga pasveikinti lietuvius kovotojus už Lietuvos išlaisvinimą. O kad žodžiai nebūtų tušti, jie sumetė kelioliką dolerių.

Draugai M. ir A. Liepai aukojo $5; R. ir E. Mizarai, $5; po $1: Katherine Rabikauskienė, Jeronimas Pavilčiūnas, Jonas Balnys, Mary Balnienė, Vincas Jankeliūnas ir Antanas Pivariūnas. Viso $16.

Kiti sueigėlės dalyviai tam reikalui jau buvo aukoję pirmiau, tad jų čia vardų nėra.

Dėkui!

Buvęs.

Atsisakė Bausti Šmugelninkus

Teisėjas Abner C. Surpless, žinomas reakcininkas, atsisakė bausti pas jį atsiųstą lupiką aukštų kainų už bulves. Esą valdžia neturinti kištis, neturinti nustatinėti lubinių kainų.

Pasilinksminkite LLD 1-os Kuopos Baliuje

Lietuvių Literatūros Draugijos 1-mos kuopos pavasarinis balius įvyks jau šį šeštadienį, gegužės 22-rą, Laisvės salėje, 419 Lorimer St., Brooklyne.

Nežiūrint esamų kai kurių maisto trūkumų, rengėjai užtikrina, kad didžiausios LLD kuopos Brooklyne baliaus svečiai nebus alkani nei ištroškę, kad gaspadinės ir gaspadoriai aprūpins visus karštais ir šaltais užkandžiais ir gėrimais. Kiekvienam atsilankiusiam bus proga su draugais smagiuose šokiuose ir pažmonyje praleisti vakarą.

Komisija prašo narius dalyvauti ir kviesti baliun savo draugus, kad šis mūsų pavasarinis ir paskutinis salėje balius būtų masinis ir smagus. Ir visų kitų kuopų nariai, taipgi pašaliečiai svečiai nepadarys klaidos atsilankę pas mus svečiuose. Kviečiame visus. Įžanga tik 25c.

Komisija.

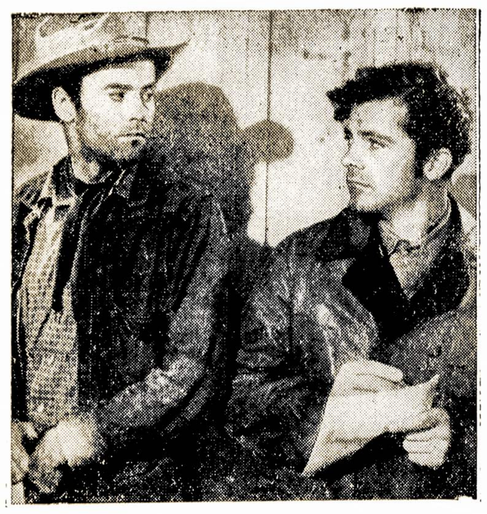

Henry Fonda ir Anthony Quinn dramatiškoj, jaudiančioj filmoj "The Ox-Bow Incident," rodomoj Rivoli Teatre, Broadway ir 49th St., New Yorke.

Susižiedavo

Aldona Klimaitė, neseniai susižiedavo su Charles De Vetsco, newyorkiečio veikėjo K. Dzevečkos sūnumi, tarnaujančiu J. V. kariuomenėj. Sutuoktuvės įvyks — kada korporalas De Vetsco galės pasiliuosuoti iš tarnybos pakankamai ilgam laikui, kad atlikti santuokos apeigas.

Aldona yra žinomoji dainininkė-solistė, koncertavus J. V. lietuvių kolonijose ir Kanadoj, taipgi ilgai dainavus Aido Chore ir jo ensambliuose, suvaidinusi vadovaujamas roles daugelyj operečių ir dalyvaujanti abelnoj lietuvių menо, taipgi LDS jaunimo veikloj.

Korporalas De Vetsco nuo savo vaikystės yra kovotojas, organizuoto darbininkų judėjimo narys, taipgi lietuvių svarbesniųjų susirinkimų ir pramogų lankytojas ir rėmėjas, kovojęs prieš fašizmą paskilbusioje Lincolno Brigadoj, Ispanijoj. **Rep.**

Draugė K. Petrikienė Greit Sveiksta

Trečiadienį aplankėme d-gę K. Petrikienę ligoninėje. Radome ją jau sėdinčią; vadinasi, po operacijos jinai jau sustiprėjo ir sveiksta.

Ligonė mano, kad gal šiomis dienomis ji galės sugrįžti namon. Buvo pasiilgusi žinių apie mūsų veikimą, apie pundelių Tarybų Sąjungos lietuviams vaikučiams kampaniją, apie dienraščio Vilnies b-vės dalininkų suvažiavimą ir kitus reikalus.

Namieje būdama, ji galės, net ir lovoje gulėdama, visus jai rūpimus dalykus geriau sekti. **R.**

Neįvežant iš Italijos tikro alyvų aliejaus, mieste paskleista pigesni aliejai su falšyvu alyvų aliejaus pavadinimu. Vienas savininkas 600 galionų tokio aliejaus jau nuteistas.

Filmos-Teatrai

"Mission to Moscow" Lankoma Masiniai

Per pirmas penkias dienas rodymo Hollywoode gamintos filmos "Mission to Moscow," rodomos Hollywood Teatre, Broadway ir 51st St., New Yorke, skaičiai lankytojų sumušė visus rekordus, filmą matė virš 54,000 žmonių.

Aš nuėjau už 2 savaičių — valandą su virš išstovėjau eilėj. Miniose svieto kas kelintas buvo uniformuotas. Einanti kariauti, nori žinoti, dėl ko ir už ką eina kariauti, nori žinoti politiką. Fašistinių elementų išsibliovimas prieš tą judį nepajėgė žmonių sulaikyti nuo pamatymo.

Už trijų savaičių judis tebelankomas masiniai. *Matęs.*

Embassy Newsreel Teatruose Įdomios Žinios

Visuose Embassy Newsreel Teatruose (New Yorke) filmose rodomas ministerių pirmininko Churchillo ir prezidento Roosevelto susitikimas Washingtone. Be to, Čechoslovakijos prezidento Benešo apsilankymas pas prez. Roosevelta.

Taipgi rodoma gen. Bradley ir gen. Alexander susitikimą Tunisijoje. Greta to, rodoma dar visa eilė naminių ir užsieninių žinių paveiksluose.

Dešimtis asmenų tapo sukrėsti dviem gatvekariam susidūrus prie 156th St. ir Amsterdam Ave., New Yorke.

DANTŲ GYDYTOJAS
DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

REIKALAVIMAI

Reikalinga knygvedės dirbti kriaučių šapoj. Pageidaujama, kad būtų lietuvaitė ir baigusi High School. Su alga susitaikysime ant vietos. Šaukite telefonu: HE. 3-8232, arba kreipkitės pas: George Diržis, 101 Wyckoff Ave., Brooklyn, N. Y. (120-125)

Reikalinga merginų-moterų dirbti J. Eisinberg dirbtuvėje. Patyrimas nereikalingas. Kreipkitės: 173 Hudson St., (2-ros lubos), New York City, N. Y. (120-121)

Reikalingas vyras preseris ant gerų vyriškų drabužių. Kreipkitąs: MARKOWITZ
17 E. 16th Street, New York City (118-121)

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja fornišiuoti kambariai Bushwick apylinkėj. Kambariai su visais įtaisymais. Pusė bloko nuo Broadway-Gates Ave. stoties. Antrašas: 21 Linden St., Brooklyn, N. Y. (119-121)

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
Stanley Rutkūnas, Savininkas
282 UNION AVE.
BROOKLYN, N. Y.
Puikiausia Lietuvių Restauracija Brooklyne
Paukštienos pietai šeštadieniais, sekmadieniais ir legalėse šventėse
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
Tel. EVergreen 4-9612

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
Gražiai įrengta Susiėjimams Įstaiga
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.
Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.
426 SO. 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. elevelterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

Naudingos ir Praktiškos DOVANOS
USEFUL... PRACTICAL
Gifts
BULOVA WATCHES
$30.00
ELIZABETH 17 jewels $24.75
AIR WARDEN 15 jewels $29.75
MILITARY RING $15.00
ROBERT LIPTON
701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-2178

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS-MOTERYS
Reikia cocoa pauderio supilstymui ir pakavimui.
Pradžiai mokestis 47c val.
Greitas pakilimas iki 51c.
Kreipkitės į Personnel Department
ROCKWOOD & CO.
PARK & WAVERLY AVES.
BROOKLYN
(122)

Apsiginklavimo Darbas

MERGINOS! MOTERYS!
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
Puikios Darbo Sąlygos
PASITARIMAI KASDIEN
Nuo 8 val. rytais iki 5 v. v.
DIRBANČIOS PILNAI PATYRIMO REIKALINGUOSE KARINIUOSE DARBUOSE NESIKREIPKITE
Reikalinga gimimo dokumentų.
18 min. nuo Hudson Tubes (Cortlandt St.) New Yorke. HARRISON STATION. HUDSON TUBES. SKERSAI GATVĖS NUO FABRIKO. Geras privažiavimas busais iš visų New Jersey miestukų. Daug vietos parkinimui.
CRUCIBLE STEEL CO. OF AMERICA
ATHA WORKS
South 4th St., Harrisson, N. J.
(121)

STALŲ PATARNAUTOJOS
PATYRUSIOS
32c į valandą, nuolatinis darbas.
Taipgi
Naktinės Stalų Patarnautojos
Dirbti nuo 5 v. v. iki 12 nakties
Duodama valgis ir uniformos
Kreipkitės nuo 3 val. dieną iki 5 v. v.
Matykite MR. OWENS
TOFFENETTI REŠTAURANT
43rd St. ir Broadway, New York
(121)

MERGINŲ-MOTERŲ
Amžiaus nuo 18 iki 45 metų
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
SVARBIOJE PRAMONĖJE
GERA PRADŽIAI ALGA
Galima uždirbti nuo $20 iki $30 į savaitę
Nuolatinis Darbas—Greitas Pakilimas
OPPENHEIMER CASING CO.
430 Washington St., (arti Canal) Westside
(124)

INTELIGENTIŠKOS MOTERYS
DĖL
SEKAMŲ POZICIJŲ
RINGIŲ VYNIOJIMUI
RINGIŲ UŽBAIGIMUI
SURINKIMUI
Puiki proga. Nuolatinis darbas.
Patyrimas Pageidaujamas
BET NEBŪTINAI REIKALINGA
Super Electric Products
1057 SUMMIT AVE., JERSEY CITY
(124)

Prie E. Karpavičiaus Vestuvių

Laisvėj jau buvo minėta, jog gegužės 11-tą susituokė karys, P. F. C. Edwardas Karpavičius, Kastancijos ir Jono Karpavičių sūnus, su Dorothy L. Puzen iš Cliffside. Jų santuoka, kaip paaiškėjo vėliau, įvyko ne Cliffsidės, bet New Yorko Municipal Bildinge.

Dviem dienom anksčiau, 9-tą gegužės, ištekėjo Daratėjės, dabartinės Karpavičienės sesutė Gladys Puzen už Charles Zimmer.

Barbernė Pilna Bulvių

Pasklidus žiniai, kad Charles Barber Shop (ne mūsiškio lietuvio Charles Up-To-Date), 1221 Sixth Ave., New Yorke, patapo bulvių sandėliu, jon pribuvo Kainų Administracijos agentas ir majoras La Guardia ir turgaviečių komisionieriaus paslas ir kiti viršininkai.

Barbernėj rado 16,100 svarų bulvių. Jos, veikiausia, bus pasiųstos į miesto gyventojų puodus, o kai kam dėl jų bus gana šilta nevirus ir neragavus.

San Carlo Opera Co. atvyksta 12-kai dienų gastrolės New Yorke, Center Teatre.

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS-MOTERYS
Iki 35 m. amžiaus
Lengvas, linksmas darbas. 5½ dienų savaitė; 48 val. $23.40 iki $26.00 į savaitę.
WRIGLEY BROS.
39 W. 19th St., New York City.
(125)

KAMBARIŲ TVARKYTOJOS
Nereikia patyrimo; turi būti suvirš 18 m. amžiaus; gera proga pakilimui. Kreipkitės į Housekeeper.
HOTEL DIXIE
250 West 43rd St., New York City

MERGINOS-MOTERYS
patyrusių; taipgi mokinių.
Geros algos, kreipkitės
WALLACH LAUNDRY, Inc.
330 East 59th St., N. Y. C.
(121)

MERGINOS-MOTERYS
Reikalingos mokytis daryti molines formas, (core making), taipgi atrinkimui metalinių liejinių. Nuolatinis darbas. Gera alga.
Sacks-Barlow Foundries, Inc.
357 Wilson Ave., Newark, N. J.
(120)

VIEŠBUČIŲ KAMBARIŲ TVARKYTOJOS
DIENOMS DIRBTI
Duodame uniformas, apmokame vakacijas, pradžioje algą $19.50. Už savaitės pakelisime. Priimame ir pradines. Kreipkitės nuo 9 val. rytais iki 12 val. vidurdienį. Housekeeper's ofise, 4-tos lubos.
HOTEL LINCOLN
45th St. ir 8th Ave., New York City
(120)

RUMŲ TVARKYTOJOS, rezidencijiniame viešbutyje, pilną ir dalį laiko. Kreipkitės: Housekeeper's ofise. THE ADAMS, 2 E. 86th St., N.Y.C.
(120)

Dressmaking-Alteration Hands (suknelių siuvimo ir taisymo). Reikalingos moterys ar merginos, turi būt pilnai patyrusios šiame darbe. Ilgas sezonas. Pastovūs darbai. Kreipkitės WILMA GOWNS, 4 W. 57 St., N.Y.C.
(120)

MERGINOS-MOTERYS
Reikalingos dirbti New Yorko Mieste, Brooklyne ir Lake Success, L.I.
Maliavojimui lėktuvam dials.
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
Kreipkitės visą savaitę nuo 10 val. iki 12 valandai prieš pietus.
LUMINOUS PROCESSES, Inc.
228 E. 45th St., New York City
(120)

MERGINOS
Reikalingos fabriko darbam. Patyrimas nereikalingas, 45c į valandą pradžiai. Turite įrodyti, jog pilietės.
PHILIP SIEVERING, Inc.
199 Lafayette St., New York City.
(120)

LIGONINĖSE DARBAI
WARD MAIDS
STALŲ VALYTOJOS
VIRTUVĖM PRIŽIŪRĖTOJŲ
PROSYTOJŲ
Manhattan Eye, Ear & Throat Hosp.
210 E. 64th St., New York City
(121)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

PLASTIC MOULDERS
MES MOKAME JUMS
MOKINANTIS
INSULATION MFG. CO.
11 NEW YORK AVE., BROOKLYN
(125)

VYRAI
(Stiprūs)
BENDRAM DARBUI
Pradedant mokestis 55c į val.
Progra greitam pakilimui
Kreipkitės į Personnel Dept.
ROCKWOOD & CO.
Park ir Waverly Aves
BROOKLYN, N. Y.
(122)

VYRAI
(Stiprūs)
LIEJYKLŲ (FOUNDRY) DARBUI
100% KARINIS DARBAS
Kurie dabar dirbate svarbius karinius darbus nebus priimami.
Kreipkitės į Employment ofisą
Nuo 8 v. rytais iki 5 v. v. kasdien
ALUMINUM COMPANY OF AMERICA
47-01 GRAND AVENUE
MASPETH, L. I.
Imkite Grand St. gatvekarį nuo 8th Ave. subway stoties, prie Lorimer St., Brooklyne arba imkite Grand St. gatvekarą nuo BMT Grand St. stoties, Brooklyne.
(125)

BERNIUKAI
Reikalinga išsiuntinėjimo-priėmimo departmente ir dėl nunešiojimo. 5 dienų savaitė, 40 valandų, gera alga.
KAUFMAN & RUDERMAN
1 East 37th St., New York City
(122)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

Apsiginklavimo Darbas

VYRAI!
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
Puikios Darbo Sąlygos
PASITARIMAI KASDIEN
Nuo 8 val. rytais iki 5 v. v.
DIRBANTIEJI PILNAI PATYRIMO REIKALINGUOSE KARINIUOSE DARBUOSE NESIKREIPKITE
Reikalinga gimimo dokumentų.
18 min. nuo Hudson Tubes (Cortlandt St.) New Yorke. HARRISON STATION. HUDSON TUBES. SKERSAI GATVĖS NUO FABRIKO. Geras privažiavimas busais iš visų New Jersey miestukų. Daug vietos parkinimui.
CRUCIBLE STEEL CO. OF AMERICA
ATHA WORKS
South 4th St. Harrison, N. J.
(121)

PORTERIAI
54½c į valandą. 44 val. savaitė
Laikas ir Pusė už viršlaikius.
Kreipkitės:
WALLACH LAUNDRY, Inc.
330 East 59th St., N. Y. C.
(121)

VYRAS
Dėl generalinio valymo darbo
Nuolatinis darbas, gera alga
40 VALANDŲ SAVAITĖ
Laikas ir pusė už viršlaikius
I. GINSBERG & BROS., Inc.
353—4th Avenue, N. Y. C.
(121)

VYRAI, kambarių aptvarkymui, rezidencijiniame viešbutyje. Kreipkitės į Housekeeper's ofisą. THE ADAMS, 2 East 86th St., N. Y. C.
(120)

VYRAI
PLEITINIMO PRAMONĖJE
45c į valandą, apsigynimo darbas; Patyrimas nereikalingas, turite įrodyti pilietybę
PHILIP SIEVERING, Inc.
199 Lafayette St., New York City
(120)

VYRAI-VYRAI
Svarbiam Kariniam Darbui
Suteikiama Pastovūs Darbai ir Taikos Laiku Puiki Ateitis.
PATYRIMO NEREIKIA
Mes jus išmokinsime gerai apmokamų darbų, kaipo mašinų operatorius ir mokėsime $28.60 į savaitę už 48 valandų savaitę laike mokinimosi. Greit pakeliama algos besimokinant.
Allcraft Corrugated Co.
405 Kingsland Ave., Harrison, N. J.
Imkite Hudson Tube iki Grove St., iš čia imkite No. 43 busą iki Kingsland Ave., Harrisone. Iš čia eikite du blokus po dešinei.
(123)

PORTERS-APVALYTOJAI. $70. Gyvenimas ant vietos. $80 gyvenantiems kitur; 2 kartu valgis, valandos nuo 7 iki 4. BETH EL HOSPITAL, Rockaway Parkway ir Avenue A, Brooklyn, N. Y. Matykite Mr. Charle.
(123)

LĖKŠČIŲ MAZGOTOJŲ, kavos virėjų, eleveiterių operuotojų, patarnautojų ir lėkščių atėmėjų. Geros darbo sąlygos, 8 val. į dieną, laikas ir pusė už viršlaikius. Kreipkitės į Timekeepers ofisą, Vanderbilt Hotel, 33rd Street ir Park Avenue, New York City.
(120)

POZICIJOS LIGONINĖSE
VIRTUVEI VYRAI
TVARKYTOJAI
BALTINIŲ SKALBĖJAI
Manhattan Eye, Ear & Throat Hospital
210 East 64th St., New York City
(121)

REIKALINGI VYRAI
Arc Welders, Acetyline Burners, and Laborers dėl karinio darbo. Jeigu dirbate karinius darbus, nesikreipkite, jei bent darbas nebūtų sulyg jūsų išsilavinimo aukštumos.
THE BOGERT & CARLOUGH CO.
Straight & Peach Streets
PATERSON, N. J.
(121)

REIKIA VYRŲ, PATYRIMAS NEREIKALINGAS. AUTOMATIŠKAS ALGŲ PAKĖLIMAS. BROOKLYN YARN DYE CO., 24 WOODWARD AVE., BROOKLYN, N. Y.
(120)

VYRAI IR MOTERYS

VYRAI - MOTERYS
Patyrę ir be patyrimo
TAIPGI TOOLMAKERS
Pozicijos su ateičia
TALLER & COOPER
930 Newark Ave., Jersey City
(125)

MOTERYS AR VYRAI
Su AUTOMOBILIAIS
PILNAM AR DALIAI LAIKO
Išvežiojimui Telefonų Directories (knygų) į Bronx užsirašiusiems
O.P.A. leidžia naudoti daugiau geso šiam darbui. Kreipkitės pasirengę stoti į darbą.
REUBEN H. DONNELLEY CORPORATION
504 Drake Street, Bronx
Telefonas DAyton 9-3705